amnesty

MEDLEMSBLAD FOR AMNESTY INTERNATIONAL | NR 3 2018

NADIA NADEEM
Om rollemodeller og stærke kvinder i sit liv

UNGT LAND I KNÆ
Fotoportræt af Sydsudan

KASTELØS KVINDEKAMP
Indiske kvinder bekæmper voldtægt

Tema: Saudi-Arabien

PRINSENS UDSTRAKTE JERNHÅND

AMNESTY INTERNATIONAL er verdens største menneskerettighedsbevægelse, der kæmper for frihed, retfærdighed og værdighed for hvert enkelt menneske. Amnesty er uafhængig af politiske ideologier og økonomiske interesser.

> LEDER

DEN DER TIER....

Hver eneste torsdag i et helt år samledes Amnesty og PEN indtil forrige år foran den saudiarabiske ambassade. Vi stod der for at vise, at vi ikke havde glemt skribenten Raif Badawi. I håbet om, at vores protest ville sikre, at han ikke fik flere af de 1000 stokkeslag, han i 2014 blev idømt, fordi han på sin internetblog havde turdet tænke højt og frit.

Raif Badawi har heldigvis ikke fået flere stokkeslag. Men hans dom på 10 års fængsel står ved magt. Og hans kone og tre små børn i eksil savner fortsat desperat deres mand og far.

Badawi er en ud af mange uretmæssigt fængslede i Saudi-Arabien, hvor en massiv undertrykkelse af enhver form for kritik og fri tanke er taget til det sidste år. Ytringsfriheden holdes i et jerngreb, menneskerettighedsorganisationer lukkes ned, og aktivister trues til tavshed eller smides bag tremmer. Senest er det sket for også aktivisten Samar Badawi, Raifs søster.

I juni var modebladene ellers fyldt med billeder af smukke saudiske kvinder, der smilende satte sig bag rattet af dyre biler for at fejre ophævelsen af forbuddet mod kvindelige bilister. Det er den type omtale, som kongerigets dyrt indkøbte PR-kampagner kan sikre. Retten til at køre bil er vigtig, men den bør ikke aflede vores opmærksomhed fra den tiltagende undertrykkelse.

Det bør heller ikke stække vores støtte til de fængslede aktivister, at kongedømmet møder international kritik med uforsonlig vrede og afbrudte handelsaftaler. Det skete for Canada, da udenrigsministeren i august tweetede sin støtte til Samar Badawi. Verdenssamfundet lod tavst og skammeligt Canada stå alene. Det samme gjorde Danmark.

Det var uklogt. For hvis der ikke er konsekvenser for den nye saudiarabiske linje, vil den bare fortsætte. Andre lande i regionen vil følge trop med kosmetiske sociale reformer og benhård politisk undertrykkelse.

Jeg forventer ikke, at udenrigsminister Anders Samuelsen tager opstilling med Amnesty foran ambassaden. Men det er på høje tid, at han og regeringen parkerer det såkaldte "stille diplomati" og klart og tydeligt siger fra overfor Saudi-Arabien.

Det fortjener Badawifamilien og de mange andre, der betaler prisen for at forsvare netop de rettigheder, vi ellers hylder i Danmark.

Foto: Søren Malmose

> Det er på tide, at Danmarks regering siger fra over for Saudi-Arabien

Trine Christensen, generalsekretær i Amnesty Danmark.

MEDLEMSBLAD FOR DANSK AFDELING AF AMNESTY INTERNATIONAL

Redaktør: Bjarke Windahl Pedersen

Ansvarshavende: Trine Christensen
Redaktion: Nora Rahbek Kanafani, John Nielsen, Roberto Zacharias, Jens Munch og Katrine Lauritsen
Kontakt: medlemsblad@amnesty.dk

Korrektur: Mogens Bähncke
Design: Dorte Kayser, OTW A/S
Produktion: OTW A/S
Forsidefoto: Ritzau Scanpix
Oplag: 77.125
Abonnementspris: 200 kr. pr. år

ISSN: 0906-4184
Udkommer næste gang: 3. december 2018 (deadline 1. november 2018)
Artikler, der er underskrevet med navn, kan indeholde synspunkter, der ikke nødvendigvis reflekterer Amnesty Internationals holdning. Eftertryk med kildeangivelse er kun tilladt efter forudgående aftale med redaktionen.

Amnesty International
Gammeltorv 8, 4. og 5.sal,
1457 København K
Tlf. 33 45 65 65
www.amnesty.dk
amnesty@amnesty.dk

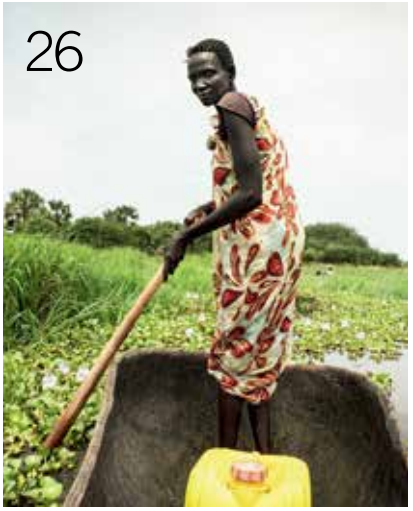

> TEMA

Saudi-Arabien lover reformer. Men undertrykkelsen tager til i kongedømmet, og krigen i Yemen fortsætter.

Det handler om at rokke ved, hvad der er muligt som kvinde

> INDHOLD

4 Nyheder

10 TEMA: Saudi-Arabien
Er positiv forandring på vej?

12 Kongedømmets nye kurs
Kronprinsens projekt bør bekymre omverdenen, advarer prominent aktivist.

16 Imellem bomber og snigskytter
Frontlinjen i krigen i Yemen går gennem byen Taiz.

20 Nadia Nadeem
Om rollemodeller og de stærke kvinder, der formede hende.

22 Kvinde, kasteløs og kampklar
Manisha Mashaal vil gøre op med voldtægter og straffrihed i Indien.

25 Opgøret med Europas anti-homolove
Én mands kamp i Nordirland fik vidtrækkende konsekvenser.

26 Krigen i verdens yngste land
Fotografen Peter Bauza har igennem tre måneder portrætteret hverdagens vanvid i Sydsudan.

34 Research bag blokaden
Israel nægter Amnesty adgang til Gaza.

36 Aktivisten
Ny kampagne imod voldtægt i Danmark.

40 Landsindsamling
Vælg din rute og støt menneskerettighederne.

Foto: Ritzau Scanpix

I 2016 stormede tyrkisk politi den regeringskritiske avis Zaman. Siden er flere ansatte ved avisen idømt fængselsstraffe.

LANGE FÆNGSELSSTRAFFE TIL TYRKISKE JOURNALISTER

Seks tyrkiske klummeskrivere og redaktører fra den nu lukkede tyrkiske avis Zaman er blevet idømt mellem otte et halvt og ti et halvt års fængsel."Igen bliver journalister idømt domme med baggrund i antiterrorlove uden andet end deres kritiske skriverier som bevismateriale. Disse absurde domme sender endnu et chok gennem Tyrkiets allerede ødelagte medielandskab og bør straks omstødes", siger Fotis Filippou, kampagnechef på Amnestys Europakontor.

GOOGLE-ANSATTE PROTESTERER MOD KINESISK CENSUR

Googles planer om at lancere en censureret version af deres søgemaskine i Kina har fået 1400 ansatte hos internetgiganten til at skrive under på et fælles protestbrev. Heri gør de det klart, at Googles planer er i strid med virksomhedens etiske retningslinjer, og at de på nuværende tidspunkt ikke selv har tilstrækkelige informationer til at træffe "etisk kvalificerede beslutninger om deres arbejde og ansættelse". Patrick Poon, Kina-researcher i Amnesty, er også kritisk: "Det bliver en sort dag for internettets frihed, hvis Google accepterer Kinas ekstreme censurregler for at komme ind på markedet. Ved at sætte profit før menneskerettigheder vil Google skabe en skræmmende præcedens og forære den kinesiske regering en sejr".

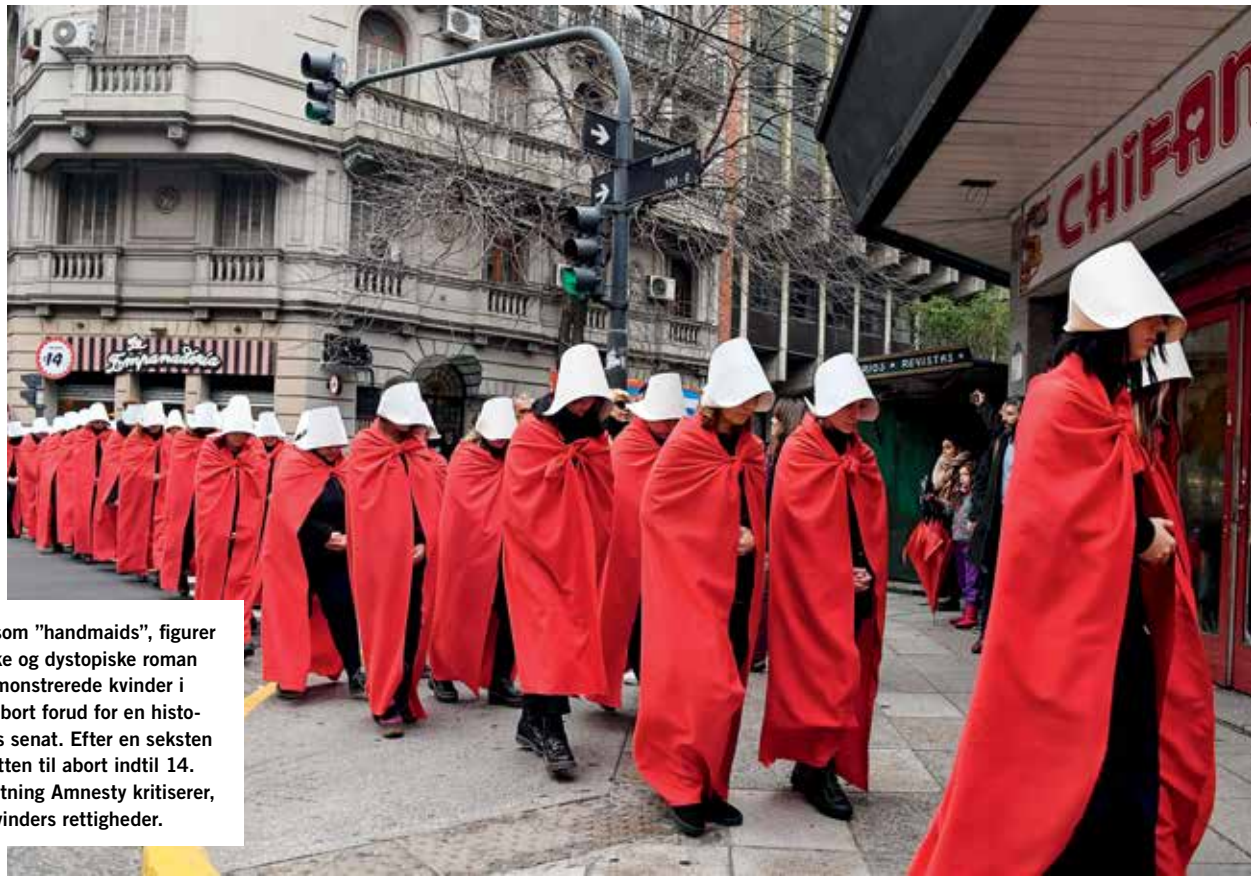

Foto: Ritzau Scanpix

Tavs protest. Klædt ud som "handmaids", figurer taget fra den feministiske og dystopiske roman af Margaret Atwood, demonstrerede kvinder i Argentina for retten til abort forud for en historisk afstemning i landets senat. Efter en seksten timer lang debat blev retten til abort indtil 14. uge stemt ned, en beslutning Amnesty kritiserer, fordi den undergraver kvinders rettigheder.

Litauen og **Rumænien** brød forbuddet mod tortur, da de tillod USA at holde terrormistænkte i hemmelige fængsler i landene. Det har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol afgjort.

Den tyske anklagemyndighed har som den første siden begyndelsen på krigen i **Syrien** udstedt en international arrestordre mod et højtstående medlem af Assadstyret, som er anklaget for krigsforbrydelser.

Sudan har frafaldet alle anklager mod læreren Matar Younis, som risikerede dødsstraf for at have kritiseret drab og overgreb i Darfur.

Dødstallet stiger på det centrale **Middelhav**. Alene i juni og juli mistede 721 mennesker livet på havet. Samtidig bliver stadig flere sendt tilbage til umenneskelige forhold i **Libyens** fængsler.

Folketinget har vedtaget et tildækningsforbud for at forbyde muslimske kvinder at bære niqab eller burka.

USA har trukket sig fra FN's Menneskerettighedsråd.

FN: FOLKEMORD I MYANMAR

Militærledere skal retsforfølges, lyder det fra FN's undersøgelsesmission.

Foto: Andrew Stanbridge / Amnesty International

Sidste års brutale uddrivelse af rohingyaerne i Myanmar var så alvorlig og systematisk, at en ny uafhængig FNundersøgelse bedømmer krænkelserne til at kunne udgøre folkemord, folkerettens alvorligste forbrydelse.

I sin undersøgelse navngiver FN's såkaldte fact-finding-mission seks højtstående militærpersoner og anbefaler, at FN's Sikkerhedsråd overgiver sagen til Den Internationale Straffedomstol, hvor de ansvarlige kan blive retsforfulgt. Rapporten lægger sig dermed op ad Amnesty Internationals research og anbefalinger.

"Anklagen om folkemord i Myanmar er så alvorlig, at FN's Sikkerhedsråd ikke kan sidde den overhørig. Hvis de ansvarlige ikke bliver straffet, sender det et signal om, at massakrer på civile, massevoldtægt og fordrivelse af en etnisk gruppe er helt normalt. Og at det dermed kan ske igen", siger Trine Christensen, generalsekretær i Amnesty Danmark

Selvom FN-missionen har gennemført hundredvis af interviews med overlevere og vidner, afviser Myanmars regering anklagerne: "Vi gav ikke FN adgang til Myanmar. Derfor er vi ikke enige i – ej heller accepterer vi – nogen resolutioner fra FN's Menneskerettighedsråd", siger talsmand Zaw Htay til den myanmarske avis Global New Light ifølge nyhedsbureauet AFP.

Vi vil til enhver tid yde al den støtte og hjælp, der skal til, når folk er i nød.

Teknisk direktør i rederiet Maersk Line, Palle Laursen, til Ritzau. I juni nægtede Italien containerskibet Alexander Mærsk at lægge til på Sicilien, efter at søfolkene havde samlet mere end 100 nødstedte mennesker op på Middelhavet.

Foto: Martin Ennals Foundation

10 ÅRS FÆNGSEL FOR TWEETS

De Forenede Arabiske Emiraters (UAE) mest prominente menneskerettighedsforkæmper, Ahmed Mansoor, blev i maj idømt ti års fængsel på grund af opslag, han havde skrevet på Facebook og Twitter. Ifølge dommen hed det, at han "spredte falsk information, som skadede UAE's sociale harmoni og enhed".

Amnesty betragter Mansoor som en samvittighedsfange, der fredeligt har delt sine tanker, og kalder dommen for "endnu et søm i ligkisten for menneskerettighedsarbejde i landet".

HISTORISK DOM I SAG OM DANSK TORTUR-MEDANSVAR

En årelang juridisk kamp fandt en foreløbig afslutning, da Østre Landsret i juni afgjorde, at 18 irakere skal have godtgørelse, fordi de i forbindelse med den danskstøttede militæroperation Green Desert i Irak i november 2004 blev anholdt og udsat for inhuman behandling.

"Irakerne har mod alle odds opnået en retlig prøvelse. De har fået slået nogle vigtige principper fast og sikret sig oprejsning og kompensation for nogle af de overgreb, som de har været udsat for. Sejren bliver ikke mindre af, at Forsvarsministeriet med alle midler har modarbejdet den juridiske prøvelse af Danmarks ansvar, og det på en måde, som går langt ud over det rimelige for en retsstat", siger Claus Juul, juridisk konsulent i Amnesty Danmark.

Forsvarsministeriet har anket sagen, som nu skal prøves i Højesteret.

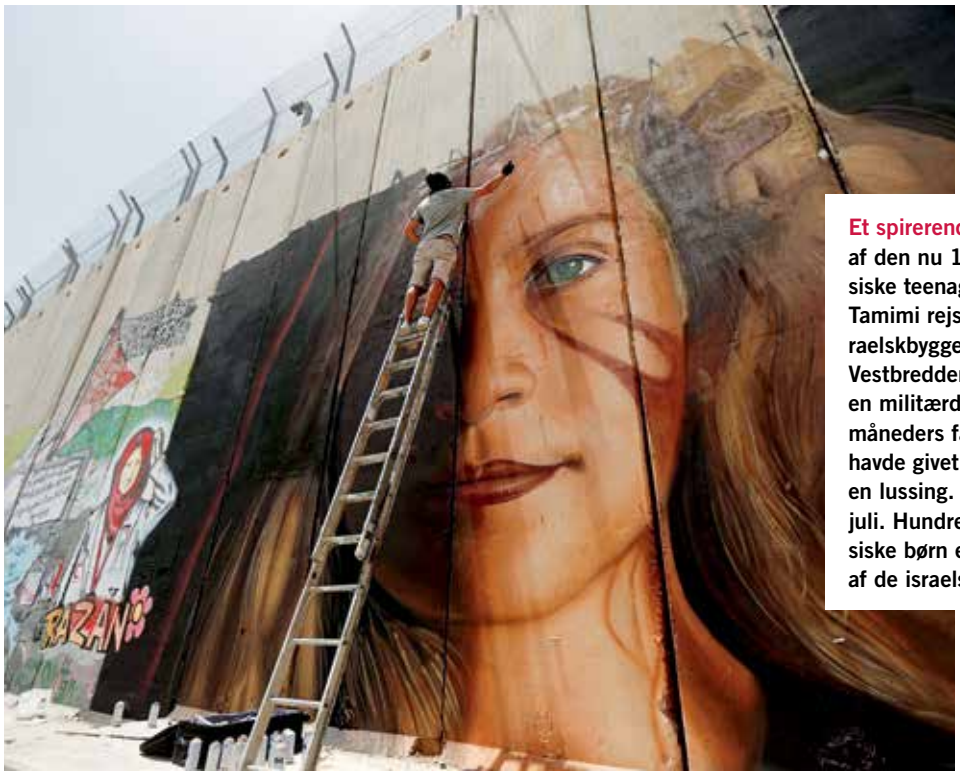

Et spirerende ikon. Ansigtet af den nu 17årige palæstinensiske teenageaktivist Ahed Tamimi rejser sig på den israelskbyggede mur igennem Vestbredden. Tamimi blev ved en militærdomstol idømt otte måneders fængsel, fordi hun havde givet en israelsk soldat en lussing. Hun blev løsladt i juli. Hundredvis af palæstinensiske børn er fortsat fængslet af de israelske myndigheder.

Foto: Ritzau Scanpix

Glædens tårer. Efter mere end 14 måneder bag tremmer i Tyrkiet blev Taner Kilic, æresformand i Amnesty Tyrkiet, den 15. august løsladt fra fængslet og genforenet med sin hustru og deres døtre. Trods løsladelsen er Taner Kilic fortsat under anklage for terrorisme. Amnesty har påvist, at anklagerne er grundløse.

Foto: Amnesty International

amnesty AFTRYK

Amnesty Danmarks arbejde i glimt

PÅ SKOLESKEMAET

Amnesty tilbyder Danmarks knap 2500 grundskoler at deltage i Skriv for liv. Her skriver elever fra 7. til 10. klasse solidaritetshilsner til samvittighedsfanger verden over og breve til magthavere, som krænker menneskerettighederne.

TIBETSAGEN

Amnesty opfordrer justitsministeren til at genåbne Tibetkommissionen. Siden har Søren Pape Poulsen (K) besluttet, at krænkelserne af retten til at protestere under kinesiske statsbesøg skal undersøges yderligere.

DANMARKS NYE JOB

Forud for Danmarks mulige medlemskab af FN's Menneskerettighedsråd giver Amnesty sine anbefalinger til de danske mærkesager, som inkluderer ligestilling, tortur, straffrihed og international retsorden.

SYRIEN: USA ERKENDER CIVILE TAB

Foto: Amnesty International

Amnesty Internationals research har fået den amerikanskledede militære koalition i Syrien til at indrømme i dusinvis af drab på civile under offensiven mod Islamisk Stat.

"Ikke troværdigt og naivt". Sådan lød afvisningerne fra det amerikanske militær, da Amnesty i juni dokumenterede, at i hundredvis af civile var blevet dræbt i luftangreb mod tæt befolkede områder i den syriske by Raqqa. Angrebene skete som et led i den internationale militære koalitions krig imod Islamisk Stat.

Afvisningen holdt en måned. Herefter erkendte koalitionen, at 77 civile, heraf 24 børn, var blevet dræbt mellem juni og oktober 2017.

"Det er en kovending, som vi hilser velkommen. Men den er ikke overraskende, når man tager vores stærke bevisførelse i betragtning", siger Donatelle Rovera, seniorkriseresearcher for Amnesty.

"Dette er kun toppen af isbjerget. I vores research gik vi i dybden med fire angreb, men de mange overlevere og vidner, som vi interviewede, pegede på et civilt dødstal på flere hundrede", siger Rovera.

Amnesty opfordrer nu koalitionen til selv at indlede tilbundsgående og uafhængige undersøgelser af angrebene for at afdække de civile tab og yde kompensation til ofre og overlevende.

81.294

– danskere skrev sammen med Amnesty under på kravet til Sudans myndigheder om at omstøde dødsdommen over 19årige Noura. Noura var dømt til døden, efter hun i selvforsvar havde dræbt sin mand, da han forsøgte at voldtage hende. Efter massivt internationalt pres blev dødsdommen i juni omstødt.

ERFAREN AKTIVIST I SPIDSEN FOR AMNESTY

Amnestys nye internationale generalsekretær hedder Kumi Naidoo. Han kommer fra Sydafrika og afløser Salil Shetty, efter dennes otte år på posten.

Som 15årig organiserede og deltog Kumi Naidoo i en demonstration mod apartheid. Protesten medførte, at han blev bortvist fra sin skole. Han fortsatte dog sin aktivisme mod apartheid og blev som 21årig tvunget til at gå under jorden og kort derefter i eksil i Storbritannien.

Da Nelson Mandela blev frigivet i 1990, og apartheidregimet smuldrede, vendte Naidoo tilbage til Sydafrika, hvor han sluttede sig til det politiske parti ANC, African National Congress, der kæmpede for frihed og lige rettigheder for sorte og hvide. Fra 2009-2015 var han den øverste leder af miljøorganisationen Greenpeace.

Naidoo ønsker at gøre Amnesty mere inkluderende, fortalte han ved sin officielle indtrædelse i august:

"Vi skal omdefinere, hvad det i 2018 vil sige at være et menneske, der forsvarer menneskerettighederne. En aktivist kan komme alle mulige steder fra – en fagforening, en skole, en religiøs gruppe, en regering eller måske især fra forretningslivet".

Foto: Amnesty International

VÅBENHANDEL

Efter at det danske forsvar har indkøbt våben for 25 millioner kroner hos en tysk producent, som er tiltalt for illegal våbentransport, orienterer Amnesty Folketingets forsvars- og erhvervsordførere om de menneskeretlige krav til offentlige indkøb.

ANSVARLIG SPORT

Amnesty indgår samarbejde med Danmarks Idrætsforbund. Danske atleter vil nu blive briefet af Amnesty forud for landskampe og internationale sportsstævner i lande, hvor borgernes rettigheder er udfordret.

SAUDI-ARABIEN

Amnesty demonstrerer foran den saudiske ambassade i København og afleverer samtidig underskrifter med krav om, at styret løslader landets fængslede menneskerettighedsforkæmpere.

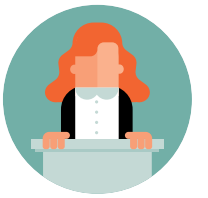

IMOD VOLDTÆGT

Amnesty mødes med Rigspolitiet og statsadvokaten for at tale om bedre beskyttelse af danske voldtægtsofre.

”Vi har magten til at vække verden”

Den amerikansk-indianske aktivist Chase Iron Eyes stod forrest i protesten mod en 1.900 kilometer lang olierørledning, som skulle passere tæt forbi Sioux-indianernes eneste kilde til rent drikkevand. Her forklarer han hvorfor.

Foto: Jakob Dall / Information

Selvom jeg har været retsforfulgt og risikeret seks års fængsel, har jeg aldrig haft det bedre. Vores sag er retfærdig, og vores vej er oplyst. Jeg tror grundlæggende, at menneskeheden føler, at dét at beskytte vand ikke er kriminelt, mens dét at forurene vand i høj grad er.

Jeg er advokat, og min kone er læge. Vi kunne bo alle steder og være en succes efter den vestlige verdens kriterier. Men vi vælger at bo i Standing Rock og investere i en fremtid her. Jeg er en del af den første generation af frit tænkende indianske amerikanere i USA. Først i 1978 fik vi lov til at have langt hår, praktisere vores religion og afholde vores ceremonier. Før dengang havde vi ikke lov til at være dem, vi er. Koloniseringen påvirkede vores DNA, men det gode ved DNA er, at den tilpasser sig, og gennem bevidste valg kan vi omforme vores DNA og få vores sprog og traditioner tilbage.

Olierørledningen transporterer 500.000 tønder olie om dagen, og kun lækager på mere end 1-2 procent registreres. Det vil sige, at 5-10.000 tønder olie kan være i vores drikkevand lige nu, uden at vi ville ane det. Hver morgen, når jeg vågner, har jeg ikke lyst til at drikke det vand, der kommer ud af hanen, fordi jeg ingen mulighed har for at vide, om det er forurenet. Det er derfor, at denne kamp for rent drikkevand er så vigtig.

Både min far og mine forfædre havde voldelige sammenstød med USA's myndigheder. Vi, der går forrest i denne kamp for rent drikkevand, har taget et bevidst valg om at afstå fra enhver risiko for voldelige sammenstød. Denne kapitalistiske maskine, som vi er oppe imod, ved udmærket godt, hvordan den håndterer vold. Den er den største leverandør af vold verden over. Den ved præcist, hvad den skal stille op med voldelige personer – de bliver enten dræbt eller ender i fængsel. For os er det mest strategiske og mest retfærdige at gribe til civil, ikke-voldelig ulydighed. Jeg tror på, at det er vores eneste mulighed for en sand frigørelse – ikke kun i politisk, økonomisk og juridisk forstand – men også i spirituel forstand. Selvforsvar er på mange måder forståeligt, men vores ånd er langt stærkere end noget våben. Vi har magten til at vække verden.

KAMPEN FOR RENT DRIKKEVAND

Den 13. august valgte anklagemyndigheden i North Dakota, USA, at frafalde alle anklager mod Chase Iron Eyes. Den amerikansk-indianske aktivist risikerede seks års fængsel for sin deltagelse i protesterne ved Standing Rock, hvor han sammen med 73 andre demonstranter blev anholdt for at rejse tipier og afholde en religiøs ceremoni. Demonstranterne protesterede mod Trumps beslutning om at omstøde den tidligere præsident Obamas stop for olieudvinding i reservatet.

Foto: Ritzau / Scanpix

Frihedens vinger: Liu Xia, digter og enke efter den nu afdøde kinesiske nobelprismodtager og menneskerettighedsforkæmper Liu Xiaobo, lander i juli i Helsinki. I otte år var Xia stort set afskåret fra omverdenen, efter at det kinesiske styre satte hende i husarrest. Igennem alle årene har Amnesty arbejdet for parrets løsladelse, for nylig også med støtte fra forfattere verden over, der krævede frihed for Liu Xia.

amnesty research

UNGARN
Parlamentet vedtager lov, der kriminaliserer visse typer af støtte til asylansøgere, flygtninge og migranter. Loven rammer også Amnesty og er blot en af mange, der undertrykker civilsamfundet

PAKISTAN
Forud for valget 25. juli steg antallet af vilkårlige fængslinger, tvungne forsvindinger og undertrykkelsen af ytrings- og forsamlingsfriheden.

NICARAGUA
Politi og regeringstro bander skød direkte mod studerende, der fredeligt demonstrerede mod regeringens socialpolitik.

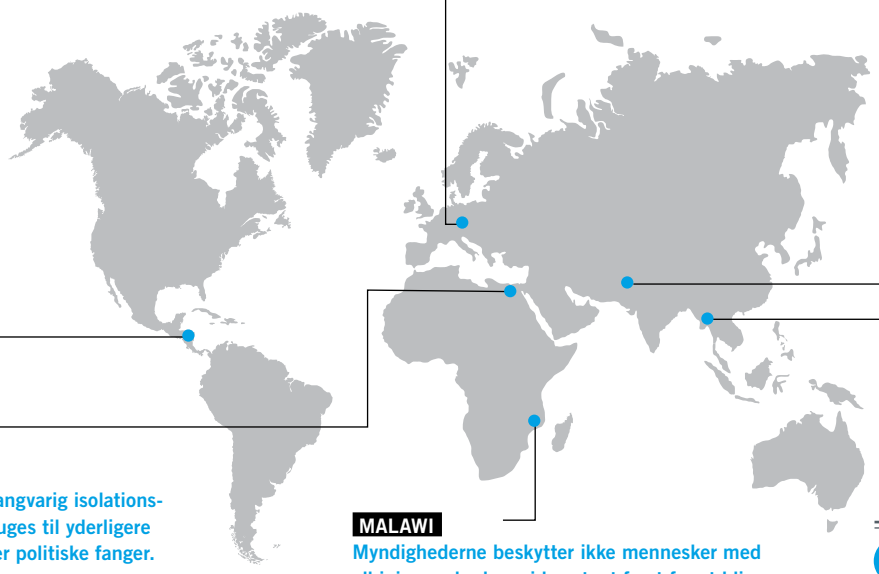

THAILAND
Den første dødsstraf i ni år blev eksekveret, da en 26-årig mand i juni blev henrettet for mord.

EGYPTEN
Vilkårlig og langvarig isolationsfængsling bruges til yderligere at straffe især politiske fanger.

MALAWI
Myndighederne beskytter ikke mennesker med albinisme, der lever i konstant frygt for at blive bortført, lemlæstet eller myrdet på grund af overtro.

Læs mere
Amnestys researchere afdækker hver dag menneskerettighedskrænkelser verden over. Læs mere på **www.amnesty.org/en/latest/research/**

Kronprinsens visioner

Biografer åbner, moralpolitiet stækkes, og kvinder er ikke længere lovmæssigt forhindret i at køre bil. Er en positiv forandring på vej i Saudi-Arabien?

Af Bjarke Windahl Pedersen | Illustration Mikkel Henssel

I lidt over et år har aktivister, akademikere, embedsfolk i regeringskontorer og avisernes kommentatorer verden over diskuteret, hvad der sker i Saudi-Arabien. Kongedømmet er i forandring, lyder det fra alle sider, men der stopper enigheden og kløver sig i stedet i to konkurrerende fortællinger.

I den ene hører vi, at saudiske kvinder siden sommeren 2018 har kunnet tage kørekort og sætte sig bag rattet. At landets "muttawa", det berygtede religiøse politi, ikke længere kan anholde kvinder, selvom de måtte mene, at kvinderne krænker moralen ved offentligt at vise deres hår, et bukseben, tale med mænd, de ikke har en relation til eller lignende. At kvinder nu også kan få lov til at overvære offentlige sportsbegivenheder, om end adskilt fra mandlige tilskuere, og at biografer ikke længere er forbudt. At landets nye kronprins offentligt har erklæret sin modstand over for religiøs ekstremisme og har lovet at åbne landet mod omverdenen og for alle religioner.

Den modsatte fortælling bygger på andre kapitler. I stedet for politiske reformer er inderkredsen i det enevældige monarki i et af verdens absolut mest autoritære lande ved at koncentrere magten yderligere. En række modige kvindelige aktivister, som i årevis er gået (og har kørt!) forrest i kampen for kvinders rettigheder, er nu blevet fængslet og udsat for offentlige smædekampagner. Muligheden for at udøve fredelig kritik internt i Saudi-Arabien har aldrig været mindre, ej heller mere overvåget. Den brutale saudisk ledede krig i Yemen fortsætter på tredje år, skønt millioner af civile lider. Ved udefrakommende kritik af forholdene reagerer landet ved at afbryde diplomatiske forbindelser og handel.

Hovedpersonen i begge fortællinger hedder Mohammad bin Salman bin Abdulaziz Al Saud, oftest kendt under sine initialer MbS. I juni sidste år blev han udnævnt til kronprins og dermed formel arving til magten i det olierige kongedømme, som i selve sit navn gør det klart, hvem der siden dets moderne grundlæggelse i 1932 har styret landet og udstukket loven for de i dag cirka 32 millioner indbyggere: Al Saud-familien.

"Han bringer forandring"

Bin Salman har haft travlt. Han har rejst verden rundt på en global charmeoffensiv og trykket hænder med regeringsledere, kongefamilier, erhvervsbosser, globale iværksættere og hollywoodstjerner. Undervejs på hans rejser har hans ansigt prydet dyrt indkøbte offentlige reklamer, ledsaget af løftet om, at "han bringer forandring til Saudi-Arabien, han åbner landet for omverdenen".

Det var også bin Salman, der i 2015 som forsvarsminister lancerede krigen i Yemen med kampe, som siden har forvandlet landet til verdens værste menneskeskabte katastrofe. Og det var bin Salman, der i 2016 lancerede planen "vision2030", der anviser, hvordan Saudi-Arabien skal moderniseres via udenlandske investeringer, turisme, flere kvinder på arbejdsmarkedet, mere samhandel og frem for alt mindre afhængighed af olieeksport. Reformer, som flere økonomer kalder helt nødvendige, hvis kongeriget skal fremtidssikre levestandarden for og skabe jobs til landets unge befolkning, hvor 60 procent i dag er under 30 år.

Fængsel og tavshed

I denne udgave af AMNESTY tester vi prinsens store løfter. Vi ville gerne have spurgt de aktivister, som kæmper for frihed i Saudi-Arabien om, hvad forandringerne betyder for dem. Det kan vi ikke. Flere af dem sidder fængslet, andre taler ikke længere højt på grund af frygten for forfølgelse. I stedet har vi spurgt nogle af dem, som fra udlandet følger udviklingen i Saudi-Arabien tæt. De er ikke i tvivl. Landet er i forandring. Lykkes bin Salmans projekt vil det kongerige, der dukker op, være grundlæggende anderledes end det, som omverdenen hidtil har kendt. Det kan dog vise sig at være dårligt nyt, ikke blot for borgerne i Saudi-Arabien men også for resten af verden.

Kongedømmets nye kurs

Bag de højtprofilerede reformer, som giver kvinder en smule mere frihed i Saudi-Arabien, er landets nye kronprins ved at bygge en stat baseret på underkastelse og med totalt fravær af kritik. Lykkes det, er det ikke bare dårligt nyt for borgerne i Saudi-Arabien, men også i resten af regionen, lyder advarslen fra en af landets mest prominente menneskerettighedsforkæmpere.

Af Bjarke Windahl Pedersen

"Det har altid været i mine tanker og i tankerne hos de kvinder, som har kæmpet for det. Som en drøm."

Ordene er Hala Al-Dosaris, og det, hun taler om, er retten til at køre bil. En mulighed, som kvinder i Saudi-Arabien formelt opnåede den 24. juni, da landet ophævede sit – og dermed verdens eneste – forbud mod kvindelige bilister.

Hala Al-Dosari er imidlertid blandt de få saudiske kvinder, for hvem det at sætte sig bag rattet og sætte nøglen i tændingen ikke blot har været en drøm. I 2013 stod hun i spidsen for en kampagne for retten til at køre, og som et led heri ville hun vise, at det ikke var et problem for en kvinde at gribe rattet. Som sagt så gjort: En varm eftermiddag i oktober satte hun og en veninde sig bag rattet og kørte ud på gaderne i millionbyen Jedda. Ikke for at provokere eller for at opsøge en konfrontation med myndighederne, men blot for at bevise den simple pointe, at de godt kunne. Bagefter lagde hun en video af begivenheden online.

I dag bor Hala Al-Dosari ikke længere i Saudi-Arabien, men i USA hvor hun på universitetet Cambridge forsker i blandt andet kvinders adgang til sundhed i Golf-staterne. Herfra fulgte hun i juni på afstand den historiske "Driving Day", hvor kvinder i Saudi-Arabien for rullende kameraer omsider selv kunne starte motoren, godt fem år efter at hun selv havde trodset kørselsforbuddet i sit hjemland.

"Jeg var glad for at se kvinder, som indtog gaderne og satte sig bag rattet uden at blive chikaneret eller arresteret. Jeg var glad for at se dem udveksle fotos af sig selv som bilister, og det gjorde mig glad på vegne af den næste generation af kvinder i Saudi-Arabien", siger Al-Dosari, og tilføjer så i samme åndedræt, at øjeblikket var "bittersødt".

> For alle os aktivister er det smertefuldt
>
> **Hala Al-Dosari**

"De kvinder, som har arbejdet for at ophæve restriktionerne i kvinders ret til at bevæge sig frit, er i dag i fængsel, beskyldt for forræderi. For alle os aktivister er det smertefuldt".

Smædekampagner og fængsel

Ophævelsen af køreforbuddet er symptomatisk for udviklingen i landet, siden den 81årige kong Salmans blot 32årige søn Mohammed bin Salman i juni sidste år formelt blev udnævnt til kronprins og med den titel også overtog ledelsen af kongedømmet.

Få måneder efter blev det royale dekret om at ophæve køreforbuddet offentliggjort på saudisk statstv og gik med internettets hast verden rundt – godt hjulpet på vej af den pressekonference, det saudiske styre samtidig havde arrangeret i Washington, USA.

Foto: Ritzau Scanpix

Kronprins Salman på vej til møde hos den britiske premierminister i London, marts 2018. I jagten på udenlandske investeringer har Saudi-Arabien igangsat en charmeoffensiv i Europa og USA.

Foto: Privat

Da Hala Al-Dosari i 2013 trodsede forbuddet mod kvindelige billister, var målet en simpel pointe: Kvinder kan godt køre.

Foto: Ritzau Scanpix

På vej mod frihed? Den 24. juni kunne kvinder som Gamela Aldakhel (på billedet) sætte sig bag eget rat i egen bil og selv køre hjem fra arbejde i Riyadh.

Samtidig modtog en række kvinderettighedsaktivister i Saudi-Arabien opringninger, hvor de fik besked på ikke at kommentere nyheden offentligt. Aktivister, der i årevis havde kæmpet for retten til at køre og for et opgør med landets mandlige værgesystem, blev tilbageholdt og udsat for hidtil usete offentlige smædekampagner. Nu risikerer flere af dem op til 20 års fængsel.

"Parallelt med de positive sociale forandringer, som medierne har dækket, er virkeligheden den, at der foregår en alvorlig undertrykkelse af ytrings-, forenings- og forsamlingsfriheden i landet", siger Dana Ahmed, Amnesty Internationals kampagnemedarbejder. Hun følger udviklingen i landet fra Beirut, Libanon, da Amnesty er nægtet tilladelse til enhver form for arbejde i Saudi-Arabien.

Dette til trods er ophævelsen af køreforbuddet ikke den eneste positive sociale forandring under den nye kronprins. Kvinder har også fået mulighed for at overvære offentlige begivenheder såsom sportsevents. Vigtigere endnu har "mutawa'en", landets religiøse politi, fået indskrænket sin magt, påpeger Hala Al-Dosari:

"Tidligere havde du ingen mulighed for at vide, om du ville blive udsat for afhøring eller tilbageholdelse af en civil person i det offentlige rum. At regeringen nu har indskrænket det religiøse politis mulighed for at gå efter folk uden nogen form for kontrol er virkelig en stor ting", siger Al-Dosari.

Andenrangsborger

Kronprins Salman har ikke været sen til at bruge forandringer som disse til at vise, at Saudi-Arabien er i udvikling, et budskab han i foråret rejste rundt med på en global turné, hvor han trykkede hænder med regeringsledere, kongefamilier, virksomhedsledere og kendisser fra Frankrig, Storbritannien og USA.

"Vi er kommet langt og har en kort vej tilbage", lød det specifikt om kvinders rettigheder, da han gav sit første interview med et amerikansk medie forud for sin USArejse. Her offentliggjorde Saudi-Arabien og USA aftaler om amerikanske våbensalg for op mod 670 millioner dollars, blot få timer efter at præsident Trump og kronprins Salman havde poseret i Det Hvide Hus.

Trods anerkendelsen af de få, men væsentlige, fremskridt, deler hverken Dana Ahmed eller Hala Al-Dosari kronprinsens vurdering. Saudi-Arabiens mandlige værgesystem betyder stadig, at en kvinde skal have et mandligt familiemedlems godkendelse, når hun skal træffe beslutninger om alt fra uddannelse til rejse og arbejde og i kontakten med offentlige myndigheder.

"Det mandlige værgesystem er stadig fuldt ud intakt. Det udsætter kvinder for systematisk diskrimination og gør dem til andenrangsborgere", siger Dana Ahmed.

Foto: Ritzau Scanpix

Hala Al-Dosari mener, at nye reformer passende kunne starte med at give mænd og kvinder lige rettigheder på en række af de lovområder, hvor kvinder i dag er systematisk dårligere stillet end mænd:

"Vi har stadig en lang vej foran os, og det handler grundlæggende om at give kvinder reelle muligheder for at træffe beslutninger i deres eget liv. Arbejd i den retning, sørg for at reformerne også implementeres i praksis, og tillad civilsamfundet at være med", lyder hendes opfordring.

Kongens ordrer

Og så er vi tilbage ved det bittersøde. For hvor meget handler kronprinsens reformer reelt om at sætte kvinderne i centrum af deres eget liv, og hvor meget bliver kvinders rettigheder brugt som en brik i enevældets store spil for at tiltrække udenlandske investeringer, mindske afhængigheden af olieeksporten og øge arbejdsudbuddet blandt den nationale befolkning, hvor især kvinder fortsat er fraværende i store dele af arbejdsmarkedet?

Hala Al-Dosari er ikke tvivl:

"Selvom det giver kvinder mulighed for at have en form for kontrol over deres eget liv, så føler vi, der har lobbyeret for kvinders rettigheder, at det, vi har kæmpet for, nu bruges til at øge kronprinsens popularitet og fremstille ham som en reformator. Reformerne har i høj grad handlet om at gøre kvinder til gode arbejdere og forbrugere af regeringens forskellige tilbud. De har ikke været designet for at gøre kvinder i stand til selv at styre deres liv".

Dana Ahmed er enig:

"I stedet for at kreditere de kvinder, som siden 90'erne har kæmpet for retten til at køre, er de og samtlige andre menneskerettighedsforkæmpere i landet blevet bragt til tavshed, mens bin Salman både nationalt og internationalt forsøger at promovere Saudi-Arabien som et reformland".

Hala Al-Dosari deler denne skepsis:

"Baggrunden for beslutningerne er så uklar. De borgere, som har opfordret til reformer, er blevet miskrediteret i offentligheden. Folket er fuldstændig fraværende fra beslutningsprocessen. Kort og godt kommer det bare fra kongen".

Sådan har det imidlertid ikke altid været. Sociale spørgsmål blev tidligere debatteret af skribenter, psykologer, sundhedsarbejdere, journalister eller aktivister, fortæller Hala Al-Dosari. En type offentlig debat, som i dag er umuliggjort:

Dansk firma solgte overvågningsudstyr til Saudi-Arabien

Undertrykkelsen af aktivister kan være sket med hjælp fra Danmark.

Siden Dagbladet Information og britiske BBC sidste år afslørede, at Danmark i 2016 tillod firmaet BAE Systems Applied Intelligence i Nørresundby at eksportere avanceret overvågningsteknologi for 70 millioner kroner til en række undertrykkende regimer, herunder Saudi-Arabien, har Amnesty arbejdet for, at der bliver strammet op på eksportreglerne. Målet er at bremse eksport af overvågningsudstyr, når der, som med Saudi-Arabien, er risiko for at udstyret bliver brugt til menneskerettighedskrænkelser. Erhvervsstyrelsens tilladelse kom, efter at Udenrigsministeriet havde gennemført en lovpligtig vurdering af, om produktet kunne "benyttes til undertrykkelse eller andre former for krænkelser af menneskerettighederne". Svaret fra Udenrigsministeriet var kortfattet: "Udenrigsministeriet finder ikke anledning til at udtale sig imod vedhæftede ansøgning".

Siden har Amnesty Danmark flere gange rettet henvendelse til både Erhvervsstyrelsen og Udenrigsministeriet. Erhvervsstyrelsen henviser til, at beslutningen ligger hos Udenrigsministeriet, som begrunder sin tilladelse til eksport af overvågning til Saudi-Arabien med nødvendigheden af terrorbekæmpelse.

"Det er skandaløst, at både Erhvervsstyrelsen og Udenrigsministeriet har blåstemplet eksporten. Det er ikke til at holde ud at tænke på, at danske produkter kan indgå som en vital del af den igangværende undertrykkelse. Hvis man må eksportere til Saudi-Arabien, hvornår vil man så nægte en tilladelse?", spørger Amnestys generalsekretær Trine Christensen.

Våbenbrødre. USA's præsident Donald Trump og kronprins bin Salman indgik nye store aftaler om våbensalg fra USA til Saudi-Arabien under deres møde i Det Hvide Hus i marts 2018.

> Vi er kommet meget langt og har en kort vej tilbage
>
> **Kronprins Mohammed bin Salman, til CBS-news**

"Selvom vi ikke har fagforeninger, uafhængige ngo'er eller pressefrihed, arbejdede mange af aktivisterne sig udenom restriktionerne og ytrede sig gennem sociale medier, kontakt med udenlandske medier eller rapporter indgivet til FN-systemet. I dag er folk enten skræmt til stilhed eller sat i fængsel", siger Hala Al-Dosari.

Den virkelighed møder også Amnesty, som sidste år begyndte at registrere stigende angreb på civilsamfundet:

"Hvis vi løfter blikket fra kvinders rettigheder og kørselsforbuddet, så har vi set en hidtil uset klapjagt på aktivister og menneskerettighedsforkæmpere. Det gør menneskerettighedsarbejdet i landet næsten umuligt, og på visse områder vanskeliggør det også vores eget arbejde. Vi hører fra aktivister, at folk er mere bange for at tale end nogensinde før", siger Dana Ahmed.

Risikable tider

Indtil for nylig forhindrede undertrykkelsen i Saudi-Arabien imidlertid ikke Mohammed bin Salman i at udbrede budskabet om, at kongeriget var i gang med at åbne sig for omverdenen.

Men i august gik den canadiske udenrigsminister på Twitter og kritiserede den seneste fængsling af menneskerettighedsforkæmpere i landet. Reaktionen kom omgående.

Canada skulle ikke blande sig i kongedømmets "interne anliggender", lød det fra saudisk side, hvorefter bin Salmans regering udviste Canadas ambassadør, hjemkaldte sin egen, indstillede flyvninger fra luftfartsselskabet SAUDIA til Toronto, gik i gang med at omlægge opholdene for saudiske udvekslingsstuderende i Canada og annoncerede et stop for fremtidig handel med Canada.

Både klapjagten på civilsamfundet i Saudi-Arabien og den internationale krise er for Hala Al-Dosari eksempler på, hvad der reelt er på spil i den forandring af Saudi-Arabien, som kronprinsen har sat i værk. Adspurgt om hun vil betegne dette tidspunkt i kongerigets historie som enten "håbefuldt" eller "bekymrende", svarer hun med et tredje ord: "Risikabelt".

"Mohammed bin Salman er ved at opbygge en social kontrakt, baseret på underkastelse og på det fuldstændige fravær af kritik. Uanset om du er saudisk borger eller en fremmed stat, kan du få et stykke af kagen, hvis du overholder denne kontrakt. Gør du det ikke, vil regeringen derimod komme efter dig med økonomiske sanktioner eller med fængsel", siger Al-Dosari.

Hun frygter, at den nye sociale kontrakt vil blive efterlignet af andre lande i regionen, der vil kontrollere deres borgere:

"Hvis det internationale samfund lader krigen i Yemen fortsætte uden nogen konsekvenser, hvis bin Salman bare kan kaste folk i fængsel, uanset om de er fra erhvervslivet eller fra civilsamfundet, så opstår der en statsstruktur, som andre lande i regionen vil efterligne. Slipper han af sted med det, vil det være dårligt nyt. Ikke bare for mennesker i Yemen eller i Saudi-Arabien, men også for resten af regionen".

Aktivister bag tremmer

Her er tre af de fængslede aktivister, som Amnesty kæmper for at få fri.

Loujain al-Hathloul er en fremtrædende menneskerettighedsforkæmper, som blev anholdt i midten af maj 2018 og fortsat er tilbageholdt uden dom. Hun har været en af frontfigurerne i kampen for kvinders ret til at køre bil og har i årevis været forfulgt af myndighederne.

Raif Badawi blev i maj 2014 idømt 10 års fængsel, 1000 stokkeslag, bødestraf samt 10 års udrejseforbud, fordi han havde oprettet en kritisk hjemmeside, hvor han skrev om politiske og sociale forhold i Saudi-Arabien.

Waleed Abu al-Khair er advokat og blev i juli 2014 idømt 15 års fængsel, efterfulgt af 15 års udrejseforbud og en bøde. Han var den første menneskerettighedsforkæmper i landet, der blev dømt som "terrorist" under den saudiske antiterrorlov fra 2014.

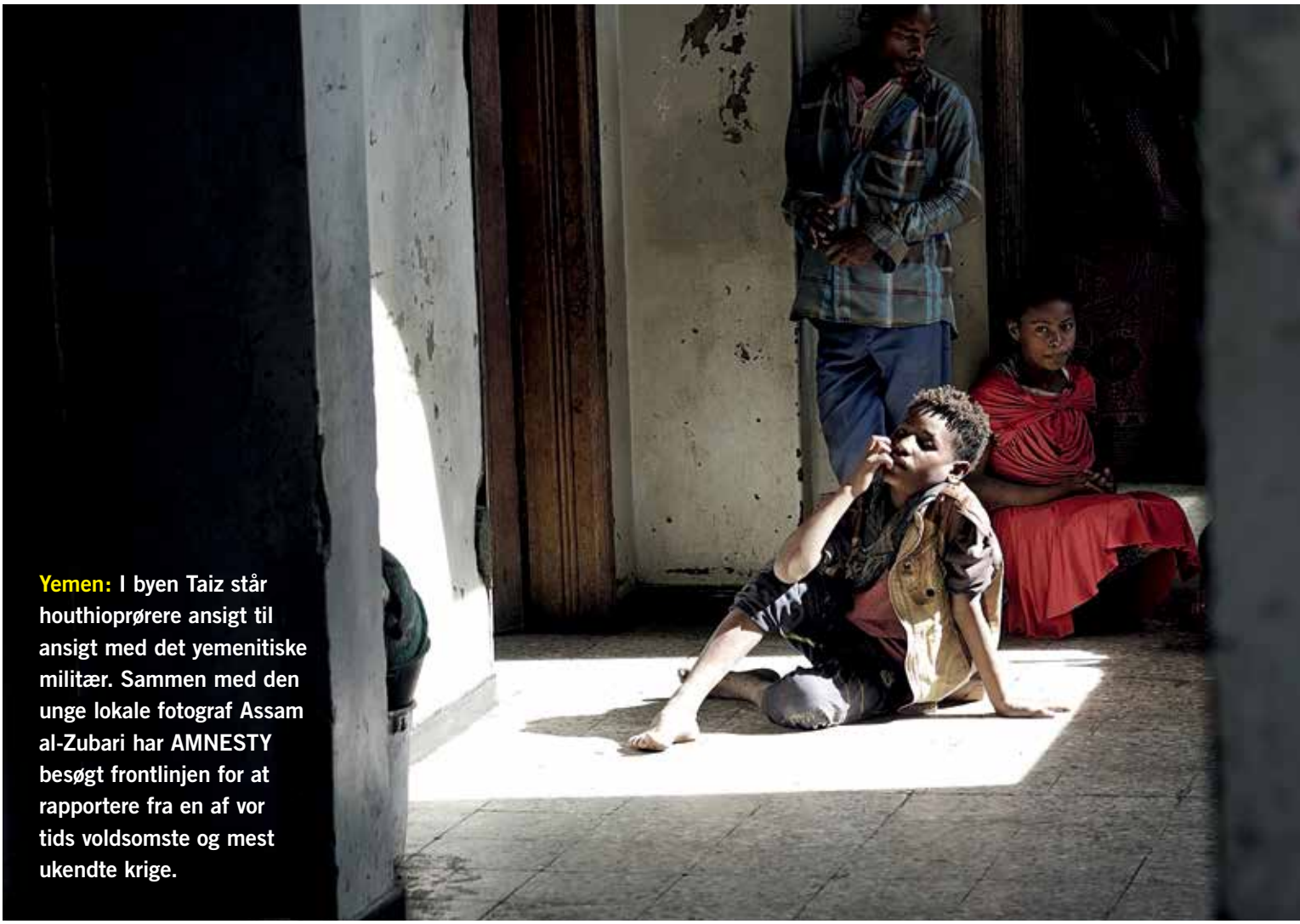

Yemen: I byen Taiz står houthioprørere ansigt til ansigt med det yemenitiske militær. Sammen med den unge lokale fotograf Assam al-Zubari har AMNESTY besøgt frontlinjen for at rapportere fra en af vor tids voldsomste og mest ukendte krige.

I skjul for kampfly, raketter og snigskytter

Før krigen lagde Assam sjove videoklip på de sociale medier. I dag kæmper han for, at verden hører om krigen i hans land.

Af Andreas Staahl | Foto Lennart Hofman

Den dumpe lyd af eksplosioner i det fjerne ruller som et ekko gennem dalen, og tunge skyer af hvid røg svæver hen over hustagene.

Bagefter er der en underlig stilhed. Og derpå lyden af sirener og ambulancer, som tilkendegiver, at der er døde og sårede.

Fra bjerget midt i Taiz er der milevid udsigt over byen.

Ved siden af os står den 26årige fotograf Assam al-Zubairi. Han tager sin mobiltelefon frem og viser os et billede af et barn, som døde tidligere på morgenen.

En blodig bandage er viklet om hendes pande.

"Hun døde, da houthioprørere affyrede en raket mod en bus", siger han.

Da krigen brød ud, brugte Assam al-Zubairi som så mange andre på hans alder det meste af sin tid på at poste sjove klip på de sociale medier.

Han drømte ikke om at blive krigsfotograf.

"Krigen har tvunget mig til at tage de her billeder. Verden skal vide, hvad vi går igennem her", siger Assam al-Zubairi.

Hver gang der har været en eksplosion, er han på pletten med sit kamera og kan dokumentere ødelæggelserne. Billeder af svært ødelagte bygninger og død.

Nye eksplosioner får ruderne i de vinduer, som endnu er hele, til at ryste. Men Assam al-Zubairi synes upåvirket. Byen er i dag en af de hårdest ramte i Yemen. Her løber frontlinjen mellem de shiitiske houthi-oprørere og det yemenitiske militær.

Fra luften angriber saudiske kampfly, og flere af byens kvarterer er overtaget af al-Queda.

Alligevel hører omverdenen sjældent om byen. Eller krigen.

I byens tidligere skole forsøger familier med børn nu at finde sikkerhed fra krigens vold. Belejringen af Taiz i Yemen har gjort byen til et stort fængsel for de civile.

De fleste lokale journalister er flygtet, og internationale kolleger har sjældent held til at komme ind i Yemen. Endnu mindre til at besøge den belejrede by Taiz.

Tigger om mad og penge

Jo tættere vi kommer på byens centrum, jo flere sammenstyrtede huse fulde af skudhuller ser vi.

Et bilvrag ligger på siden i en grøft ved et udbrændt hus. Civilbefolkningen har lært sig at undgå vejkryds inden for skudafstand fra bjergene, hvor snigskytter har forskanset sig.

Mange forretninger i byens centrum er lukket. Sønderrevne persienner hænger ned, og flere vinduesruder er blevet trykket ind af bombernes trykbølger.

Vi går langsomt forbi et marked, hvor der sælges frugt, grønsager, sæbe og tandpasta. De kvinder og børn, som ikke har råd til at handle, tigger om mad og penge.

Eftersom der ikke længere er nogen renovation, er gaderne fulde af affald. Hunde og katte roder i iturevne skraldeposer med rådne madrester, som har gjort deres til de udbrud af kolera og difteri, som har rystet byen.

Ved en midlertidig vejspærring bliver vi standset af en gruppe bevæbnede mænd. Alle tygger qat for at jage sulten og trætheden på flugt. Det er svært at finde ud af, hvor de hører til – for ikke at tale om, hvad deres hensigter er.

Nogle af de lokale borgere fortæller os, at i begyndelsen støttede mange af indbyggerne soldater, der var loyale overfor præsident Hadi, fordi de "gjorde noget for byen". Men i dag er folk trætte af de evindelige kampe og er begyndt at miste håbet. De kan ikke holde det ud længere.

På byens største hospital, al-Thawra, ligger patienter ved siden af hinanden i hvide, nøgne rum og jamrer af smerte. Flere er bundet ind i gennemblødte bandager.

Hospitalet er blevet beskudt så mange gange, at de to øverste etager er forvandlet til murbrokker. Vindueskarmene er sprængt bort af raketter, og vinduerne i de etager, som stadig bruges, er blevet muret til igen.

Vil tilbage til fronten

En etage længere nede ligger den 30-årige Besam Abdul Karim.

Han blev bragt ind for fem dage siden, efter at granatsplinter havde boret sig ind i hans lunger og tarme.

"Jeg kan huske, at vi løb over en skolegård, og at der pludselig var mange eksplosioner", siger han, mens hans ansigt fortrækker sig i smerte.

Han gentager igen og igen sin taknemlighed over lægernes hjælp og siger, at han hurtigst muligt vil tilbage til fronten for at "befri sin by".

Nogle stuer længere væk udtaler en ung mand, som ønsker at være anonym, det samme ønske. Men det er usandsynligt, at han nogensinde kommer til at kæmpe igen. En kugle har boret sig ind gennem hans lænderyg og gjort ham lam.

Med et fjernt blik tjekker han stålpindene, som stikker ud gennem hans ubevægelige venstre ben. Han vil helst ikke tale så meget om det.

"Det ændrer alligevel ingenting", siger han dystert.

Medicinen er sluppet op

Læge Ahmed Anaam, som også er sygehusets direktør, har hjulpet de sårede i snart tre år. Han behandler såvel houthioprørere som soldater, der slås for Hadi.

"Om de kommer fra øst eller vest, spiller ingen rolle, vi diskriminerer ikke, vi hjælper alle", fortæller han på sit kontor på første etage.

Men det har vist sig at være en nærmest umulig opgave.

Siden september 2016 har hospitalet ikke modtaget nogen penge fra regeringen. Det har ført til en akut mangel på medicin, kirurgisk udstyr og personale.

"Så godt som alle læger er holdt op. De som er tilbage, arbejder måned efter måned uden løn".

For tiden er Læger Uden Grænser trådt til og har udbetalt lønninger og forsynet hospitalet med medicin og hospitalsudstyr.

"Det er svært få medicin ind i landet, og det, der kommer, er ikke nok", forklarer Ahmed Anaam.

De problemer, han beskriver, er de samme på hospitalerne overalt i landet. På grund af de uafbrudte voldshandlinger, luftangrebene og skyderierne er de medicinske fornødenheder sluppet op.

Ifølge FN har over ti tusinde yemenitter mistet livet som følge af krigen.

> Jeg drømte ikke om at blive krigsfotograf
>
> **Assam al-Zubairi**

SAUDI-ARABIEN FØRER AN I KRIGEN I YEMEN

I april 2015 indtog houthioprørere Yemens hovedstad Sanaa sammen med tropper, der var loyale over for den tidligere præsident Ali Abdullah Saleh, som var blevet afsat i forbindelse med det arabiske forår i 2011.

Houthioprørerne fordrev præsident Abd Rabbuh Mansour Hadi til nabolandet Saudi-Arabien og drog derefter sydpå. Der stødte de på stærk modstand fra lokale militsgrupper, og militæret der, støttet af Saudi-Arabien, forsøgte at drive oprørerne tilbage, da man antog dem for at være allieret med landets ærkefjende, Iran. I det nordlige Yemen kontrollerer houthioprørerne hovedstaden Sanaa og flere havnebyer på den vestlige kyst. Dele af de sydlige og østlige dele af landet er i hænderne på den saudiskstøttede yemenitiske regering.

For at støtte militæret og militserne har Saudi-Arabien gennemført i tusindvis af luftangreb mod landet. Op mod 40.000 mennesker har mistet livet i krigen, og ifølge FN's højkommissariat for menneskerettigheder står den saudisk ledede koalition bag næsten to-tredjedele af de civile dødsfald. På researchmissioner i Yemen har Amnesty indsamlet dokumentation efter i hundredvis af angreb og dokumenteret, at alle konfliktens parter har begået alvorlige menneskerettighedskrænkelser og krigsforbrydelser.

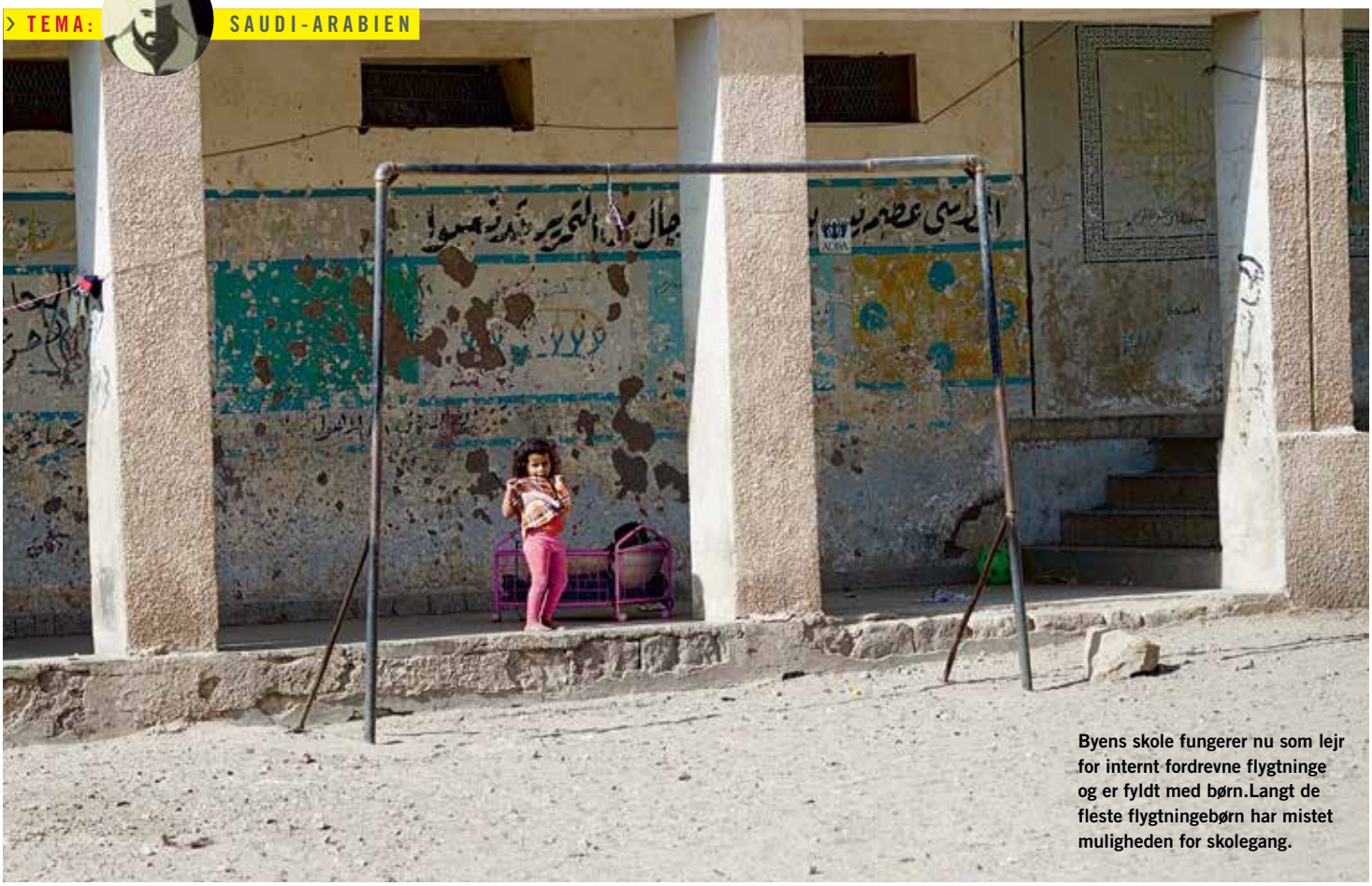

Byens skole fungerer nu som lejr for internt fordrevne flygtninge og er fyldt med børn.Langt de fleste flygtningebørn har mistet muligheden for skolegang.

Theha ali Salem på 80 år måtte flygte fra sit hjem for snart tre år siden. I dag bor hun med ni familiemedlemmer i et værelse på den nedlagte skole i Taiz.

Men det tal har verseret i over et år, så det virkelige antal omkomne er formentlig meget højere.

Det anslås, at der alene i 2017 døde 50.000 børn på grund af mangel på mad; og i år regner man med, at 1,8 millioner børn er alvorligt underernærede.

Næsten en million yemenitter er blevet smittet med kolera, og Læger Uden Grænser har desuden advaret om, at mængden af bakterielle infektioner, som er resistente over for antibiotika, er steget med en skrækindjagende fart.

Belejringen har betydet, at byen er blevet et stort fængsel. Ingen kommer hverken ud eller ind.

> Hvem som helst kan standse dig og stille dig op mod en mur
>
> **Muhammad al-Qadhi, journalist**

Politisk kaos

Pludselig høres lyden af skud på nært hold. Der skydes i nærheden af hospitalet. Vi får besked på ikke at stå for tæt på vinduerne, og mens læger og vores egen sikkerhedsvagt prøver at bedømme, hvorfra der bliver skudt, bliver det besluttet, at vi skal forlade byen, før solen går ned.

Risikoen øges også for de journalister, som har valgt at blive i byen for at rapportere.

Organisationen The Media Freedom's Observatory, som hører til i Taiz, har det seneste år noteret, at tre journalister er blevet dræbt i byen siden krigens begyndelse.

Journalist Muhammad al-Qadhi behøver ikke at se nogen statistik for at forstå risikoen. Han er selv blevet kidnappet og truet af såvel pro-Hadi-militser, houthi-oprørere som regeringsstyrker. Til trods for at han altid har en bevæbnet sikkerhedsvagt med, når han arbejder.

"Et af de største problemer er, at hvem som helst kan standse dig og stille dig op mod en mur. Man kan aldrig vide, hvem de tilhører, hvis de da tilhører nogen", siger al-Qadhi.

"Det politiske kaos og de konstante voldshandlinger har gjort livet til et mareridt for byens indbyggere", siger han.

Før var Taiz kendt som Yemens kaffeproducerende kulturelle hovedstad. Nu undgår indbyggerne de åbne gader af frygt for snigskytter forskanset i bjergene omkring byen.

Han er en af de sidste tilbageblevne uafhængige journalister i Taiz, hvor han siden begyndelsen af krigen har sendt rapporter til blandt andet Sky News Arabia.

I løbet af krigen har han lært sig ikke at rapportere kritisk om mennesker, men i stedet først og fremmest at fokusere på de humanitære historier.

”Man skal ikke træde på nogens ømme tå”, som han siger.

I stedet beskriver han de civiles lidelser. Han fortæller, at det, som i begyndelsen var civil modstand, efterhånden er blevet erstattet af militante salafister, som kontrollerer dele af centrum.

”Man ved aldrig, hvor og hvornår det brager løs. Den usikkerhed er kvælende. Det kan ske, hvad øjeblik det skal være”.

Tvunget til at vælge side

Men som årene går, er krigen også blevet hverdag.

Den almindelige økonomi er kollapset, og landet er blevet en slagmark også for internationale kræfter, som har tvunget almindelige yemenitter til at vælge side.

”På begge sider af fronten findes der nu mennesker, som kun tænker på sig selv”, forklarer al-Qadhi.

”Nobodies” kalder han dem. Mennesker, som tidligere ikke kunne bestemme noget, men som nu pludselig leder en milits eller har fået en politisk position.

”De fik pludselig mange penge og magt og status. De ønsker, at krigen skal fortsætte”.

Men dette er svært at rapportere om som journalist.

Assam al-Zubairis bror, som også begyndte som fotograf, trådte ved siden af i det metaforiske minefelt.

”Han døde i fjor, da en houthi-snigskytte skød ham, mens han fotograferede ved fronten. Jeg holdt min bror i mine arme på vej til hospitalet. Han døde, før vi nåede frem”.

Vi står stille og ser ud over byen.

Assam al-Zubairi gnider sig i øjnene og synker to gange, før han fortsætter.

”Hvis vi alle sammen holdt op, hvem skulle så gøre det? Så ville ingen få noget at vide. Derfor bliver jeg ved med at tage billeder for at fortælle, hvad der sker her”.

Oversættelse: Mogens Bähncke

EN HUMANITÆR KATASTROFE

Millioner af civiles liv er i fare, fordi den saudisk ledede koalition de sidste tre år har håndhævet en blokade, der har gjort det vanskeligt at få mad, brændstof og medicin ind i Yemen. Samtidig har houthi-myndigheder, der de facto har magten i landet, forsinket nødhjælp i at nå sulttruede områder.

Mere end 22 millioner yemenitter, næsten 80 procent af befolkningen, har behov for humanitær hjælp, og over en tredjedel af dem risikerer at dø af sult.

”Denne menneskeskabte, humanitære krise kan ikke længere ignoreres. Den saudiskledede koalition må holde op med at bremse for importen af livsnødvendige varer. Lande som USA, Storbritannien og Frankrig, der støtter koalitionen, bør presse dem til at rette ind”, siger Lynn Maalouf, der er mellemøstchef i Amnesty International.

Det handler ikke om at være afghaner eller dansker, men om at rokke ved, hvad der er muligt som kvinde.

”Jeg har altid kunnet se lyset, når det var meget mørkt”

Nadia Nadim flygtede som 12-årig fra Afghanistan med sin mor og fire søstre. I dag spiller hun på landsholdet i fodbold, er angriber for Manchester City og snart færdiguddannet læge. Hun mener, at sporten kan ændre folks syn på, hvad piger og kvinder kan.

Af Nora Rahbek Kanafani |
Foto Martin Bubandt

Mange unge piger ser dig som et forbillede. Hvem er dine egne forbilleder?
Min mor og mine mostre er nogle stærke kvinder, som jeg ser op til. De fandt sig ikke i noget, men tog kampen. Det har haft en kæmpe indflydelse på mig. I Afghanistan underviste min mor mig, mine søskende og andre børn, fordi man ikke måtte gå i skole under Taleban. Hun vidste godt, hvor vigtig skolen er, og hun udsatte sig selv for fare ved at stå fast på det, hun troede på. Hun var selv den første, der fik en højere uddannelse i sin familie. Min morfar var meget traditionel og syntes ikke, at piger og skole hørte sammen, men min mor brød det mønster ved bag hans ryg som fem-seks-årig at begynde i skole. Min morfar var minearbejder og meget væk, og engang fik min mor min mormor til at tage hende med hen til skolen. Første gang syntes de, hun var for lille, men året efter fik hun lov til at begynde. Det er jo sindssygt fedt i sådan en ung alder at turde trodse sin far og den kultur og de traditioner, der omgiver en.

Tror du selv, du har været med til at rokke ved forestillingen om, hvad piger kan?
Ja, helt sikkert. Det handler ikke om at være afghaner eller dansker, men om at rokke ved, hvad der er muligt som kvinde. At det for eksempel er muligt at skabe sig en tilværelse som professionel fodboldspiller. For 10 år siden vidste folk jo ikke engang, at kvindelandsholdet fandtes. Jeg har også været med til at ændre ved, at man ikke kunne spille fodbold og studere samtidig. Så jeg føler, jeg er et forbillede på de her områder, ikke kun for børn med anden baggrund end dansk, men for kvinder fra alle samfundslag, kulturer og traditioner. Vi kæmper ofte med de samme problemer, selvom graden af dem kan variere fra land til land.

Tror du, fodbold kan spille en positiv rolle for kvinder og deres rettigheder?
Jeg synes generelt, sport kan spille en rolle. I et land som Afghanistan, hvor man ellers ikke mener, at kvinder hører hjemme i sport, begynder folk jo også stille og roligt at tage kampen op – nu er der et kvindelandshold. Der er sport jo et sindssygt fedt værktøj til at ændre meninger. I starten er folk negative, og det er hårdt, men bliver man ved, vipper det pludselig, og alle dem, der hatede på én, kommer over på ens side.

Hvor ser du forskellen på danske og afghanske kvinder?
Der er nok en forskel i mentalitet. Hvis man ser bort fra sådan nogen som min mor og andre, accepterer afghanske kvinder oftest deres tilværelse. Og det er ærgerligt, for så sker ændringerne aldrig, så er der jo ikke nogen, der tør stille sig op og gøre en forskel. I Danmark er der nok flere, der bryder de grænser, der bliver stillet op for dem. Om man så kalder dem feminister eller frontløbere, det ved jeg ikke. Det kan jo være, fordi konsekvenserne er større i Afghanistan, hvor man kan dø af det. Styrken ved de afghanske kvinder er deres udholdenhed. Den uretfærdighed, de går igennem, når man som kvinde ikke bliver betragtet som et helt menneske, den er jo absurd.

Hvordan er du selv blevet påvirket af din afghanske baggrund og din opvækst i Danmark?
Jeg har begge dele i mig. Det, jeg oplevede i Afghanistan, har nok skabt en form for taknemmelighed og styrke i mig. Jeg er altid i stand til at perspektivere tingene. I Danmark har jeg fået muligheden for at åbne alle de døre, jeg gerne ville. Jeg gik fra et sted, hvor man knap nok kunne være udenfor alene, til et sted, hvor man kunne gøre, hvad man havde lyst til. Det krævede bare, at man gjorde en indsats. Og det har haft en kæmpe betydning for mig og gjort mig til den, jeg er i dag. At jeg tør sige min mening, tør stå frem og stå fast ved de holdninger, jeg har - det har jeg lært i Danmark.

Hvad vil du helst have, at unge piger får med fra din historie?
At uanset hvor hård en tid, man går igennem, så er der håb. Man skal bare tro på det. Jeg ved godt, det lyder som en kliché og idyllisk, men det er sådan, jeg altid har haft det. Jeg har altid kunnet se lyset, når det var meget mørkt. Hårde tider betyder ikke, at man ikke kan få en god fremtid.

Nadia Nadim
Fodboldspiller

**Født 1988 i Afghanistan.
Kom til Danmark på flugt fra Taleban-styret.
Udgav i sommer selvbiografien “Nadia Nadim – Min historie“.**

Kvinde, kasteløs og kampklar

Manisha Mashaal er vred. Vred på grund af de vidnesbyrd om voldtægter af kasteløse kvinder, hun møder i sin hverdag i den indiske delstat Haryana, og så er hun vred over at skulle gøre politiets arbejde. Men vreden er også en drivkraft for den 29-årige inder.

Af Kristian Lauritzen | Foto Sofia Busk Hansen

Manisha Mashaal sidder i en vævet seng og taler med en 19-årig kvinde, der har sit spædbarn på skødet. Mamta var gravid i ottende måned, da hun blev voldtaget af en gruppe mænd på en mark i nærheden af landsbyen Kaithal i Indiens nordlige delstat, Haryana.

"Jeg har det ikke godt, men jeg har lånt penge af min nabo til lægebehandling," siger Mamta, der er klædt i en sandfarvet sari og tørklæde.

En hund sover under sengen, en hane pisker rundt i rummet, og to kvinder fra organisationen Swabhiman Society´s afdeling i Haryana, som Manisha Mashaal har oprettet i 2012, nedskriver kvindens ord.

"Jeg skal nok tale med statskontoret. Din behandling bør være gratis", siger den 29-årige aktivist, mens naboer står ved indgangen til huset uden døre og vinduer og følger med. Der findes ikke rum til privatliv i en indisk landsby som denne.

Mamta var en af otte kvinder fra Kaithal, som blev voldtaget af fem mænd fra en naboby i december 2017. Gerningsmændene er blevet dømt ved retten. En undtagelse i voldtægtssager i Indien generelt, og en sjældenhed i en sag fra Haryana med kasteløse kvinder som ofre. Derfor tager Manisha Mashaal og hendes kollegaer rundt i landsbyerne på "fact finding" og indsamler informationer om hændelserne, som de afleverer til politiet.

"Det er ikke vores job at efterforske voldtægtssager, men politiet gør det ikke. Når dalitkvinder anmelder deres sag, bliver de udskammet og mistænkeliggjort af politiet. Kvinderne står magtesløse tilbage", siger Mashaal.

"De urørlige"

Manisha Mashaals håndtryk er solidt, hendes figur er bastant, og der går ild i de brune øjne, når hun taler om de uretfærdigheder, dalitkvinder oplever i hverdagen. Siden hun var 15 år gammel, har hun været aktivist og kæmpet for retfærdighed i voldtægtssager for dalitkvinder i Haryana.

Dalit betyder "det knuste folk" på hindi og er betegnelsen for de kasteløse - "de urørlige"- som de er blevet kaldt på grund af deres isolerede

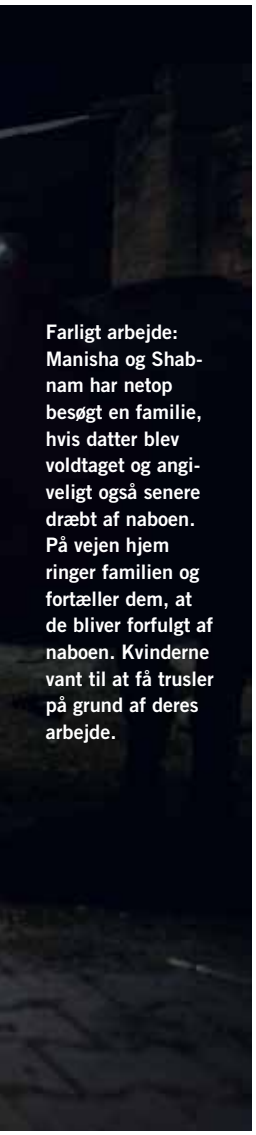

Farligt arbejde: Manisha og Shabnam har netop besøgt en familie, hvis datter blev voldtaget og angiveligt også senere dræbt af naboen. På vejen hjem ringer familien og fortæller dem, at de bliver forfulgt af naboen. Kvinderne vant til at få trusler på grund af deres arbejde.

"Mashaal" betyder "flamme" og er et efternavn, Manisha tog med symbolsk relation til hendes arbejde for kasteløse kvinder. Hendes oprindelige efternavn er knyttet til hendes dalit-slægt.

Kontor om dagen, safe house om natten. De fleste af kvinderne, der arbejder frivilligt i organisationen Shabhiman Society har selv været udsat for vold og overgreb.

På vej fra et møde hos en advokat, der skal hjælpe kvinderne videre med en voldtægtssag.

plads i det hinduistiske kastesystem. Et system, der blev afskaffet ved lov med Indiens forfatning i 1950, men som stadig har voldsomme sociale konsekvenser.

"Jeg nægter at tolerere kastekulturen, og jeg vil aldrig tage dalitkvinders frihed for givet", fortæller Manisha, mens hun viser rundt i de lokaler i byen Kurukshetra i Haryana, hvor Swabhiman Societys lokale afdeling holder til.

På de gule vægge hænger billeder af dalitaktivisten, der holder tale, fotos af "overlevere", som de kalder lokale kvinder, som har overlevet voldtægt samt en plakat med hashtagget #MahaDalitMovement - en demonstration, som Manisha Mashaal stod i spidsen for efter endnu en gruppevoldtægt af en kasteløs kvinde. Kontorlokalerne her fungerer også som såkaldt safe house for kvinder.

Manisha Mashaal og de 24 andre dalitkvinder, som er tilknyttet organisationen, arbejder frivilligt og ved hjælp af private donationer og økonomisk bistand fra advokatkontoret, Human Rights Law Network i New Delhi.

Et helvede for kvinder

Ifølge tal fra de indiske myndigheder er Haryana blandt de delstater, hvor kvinder oftest udsættes for seksuelle overgreb. Haryana er også det sted i landet, hvor gruppevoldtægter oftest finder sted, viser de nyeste officielle tal. I 2016 alene blev der registreret 191 gruppevoldtægter. Dertil kommer, hvad der formodes at være et stort mørketal.

Haryana er et traditionelt landbrugssamfund med en stærk adskillelse mellem kønnene. Intet sted er Indiens skæve fordeling mellem mænd og kvinder mere tydelig end i Haryana, hvor der er cirka 10 procent flere drenge end piger. På de støvede og mørke landeveje skal man lede længe efter at se en kvinde blandt de mange mænd og hellige køer efter klokken 22. Det er en udbredt opfattelse, at kvinder er ekstremt udsatte, hvis de går alene på gaden om aftenen.

"Patriarkatet er meget stærkt i Haryana, og mænd fra højere kaster føler, de kan slippe afsted med hvad som helst. De vil ikke tolerere, at dalitkvinder klæder sig, som de vil, og

TIL KAMP MOD STRAFFRIHEDEN

Lige siden Amnesty Indien for seks år siden åbnede, har kvinders rettigheder været en prioritet. For hver gang en kvinde anmelder et seksuelt overgreb til myndighederne, er der, ifølge officielle tal, 99 andre kvinder, som ikke gør det. Derfor lancerede Amnesty i 2014 projektet "Ready to report". Her gik Amnesty sammen med voldtægtsoverlevere, politi, lokalsamfund og statslige myndigheder for at sikre, at kvinder ikke bliver forhindret i at melde overgreb, uanset om hindringerne skyldes manglende viden om egne rettigheder, et langsomt retssystem eller diskrimination. Som et resultat af arbejdet forpligtede flere politistationer sig til at være sikre steder for kvinder, som ville anmelde seksuel vold.

kommer frem i samfundet. Mændene straffer kvinderne ved at tage magten over deres kroppe med vold", siger Manisha Mashaal og fortæller, at hun som dalitkvinde har mødt diskrimination hele livet.

I folkeskolen oplevede hun flere gange at blive ydmyget af sin lærer foran klassen og kaldt for uren og "urørlig". Manisha Mashaal var den eneste i sin landsby, der gik i gymnasiet, og hun mødtes ofte af tilråb fra højkastedrenge, som hånede hende på vej til skole.

"Der stod altid en håndfuld fyre og råbte, at jeg aldrig ville blive til noget. En dag i 2006 fik jeg nok. Jeg kastede en sten efter dem, hvorefter de skulle til at overfalde mig. Jeg råbte til dem, at de var idioter og ikke havde kræfter til at slås med mig," fortæller dalit-aktivisten, mens hun knytter næverne på skrivebordet.

"De blev overrasket over min reaktion, dukkede hovederne og vendte om".

En farlig mission

Manisha Mashaal begyndte sin aktivisme i 2009 efter en gruppevoldtægt af en dalitkvinde i Kurukshetra, hvor hun oplevede, at ingen ville tale på kvindens vegne. Ifølge hende er det store problem den manglende håndhævelse af de love og rettigheder, der skal forhindre voldtægt, og som skyldes mentaliteten i magtens cirkler.

"Systemet er korrupt, og politifolk, dommere og anklagede tilhører typisk den samme kaste og dækker over hinanden. Dalitkvinder er ofte fattige og mangler viden om deres rettigheder. Når man kun har overskud til at arbejde for at få mad på bordet, er der ikke energi til at kæmpe imod overgreb og diskrimination."

Vold og seksuelle overgreb mod dalitkvinder i Indien er ikke kun et problem i Haryana. Ifølge et studie fra National Campaign on Dalit Human Rights har mere end halvdelen af landets kvinder med dalit-baggrund oplevet vold, mens en tredjedel af kvinderne siger, at de er blevet voldtaget.

Manisha Mashaal fortæller, at hun flere gange er blevet truet på livet af de anklagedes familier, når hun har undersøgt voldtægtssager. I 2013 var hun sammen med et par kollegaer på cykel i en landsby i nærheden af byen Rothak. Da de cyklede fra landsbyen, kørte en bil op på siden af dem, og en person rullede vinduet ned, så en pistol kom til syne. Aktivisterne gemte sig i en butik og var heldige med, at en vagt kom forbi, og bilen kørte videre.

"Da jeg fortalte historien til min familie, bad de mig om at stoppe mit arbejde. Men jeg er nødt til at løbe en risiko, hvis jeg vil skabe forandring", siger hun.

Modstanden vokser

Og der er mulighed for en anden virkelighed for Haryanas dalitkvinder, mener Manisha Mashaal. Da hun begyndte som aktivist, stod hun alene. I dag er de 25 kvinder, der kæmper imod systemet.

"Jeg er blevet klogere på, hvordan vi skal kæmpe. Vi har vores penne, vores hjerner, vores viden og energi. Og vi kæmper med vores stemmer, så dalitkvinder kan få en retfærdig plads i samfundet."

Når Manisha Mashaal ikke rådgiver voldsramte kvinder eller besøger landsbyer for at undersøge voldtægtssager, skriver hun protestsange om dalitkvinders vilkår i Haryana.

"Jeg har så megen vrede i mig. Men vrede er også min motivation, og jeg prøver at få vreden ud på alle de måder, jeg kan".

Manisha Mashaal taler med en række overlevere efter voldtægt. "I Haryana sker voldtægt ofte, når dalitkvinder arbejder på markerne for godsejere, som er højkaste. Dalitkvinder oplever overgreb og ved ikke, hvordan de skal anmelde det", siger Mashaal.

70 ÅR

Menneskerettighedserklæringen fylder rundt. Derfor genfortæller AMNESTY i år udvalgte kapitler fra historiebøgerne.

Jeff Dudgeons aktivisme begyndte lokalt i Nordirland, men har i dag betydning i hele Europa.

Opgøret med Europas anti-homolove

Én mands kamp imod kriminaliseringen af homoseksualitet i Nordirland førte til, at intet EU-land i dag må forbyde homoseksualitet.

Af Jens Munch

"Enhver, der bliver dømt for den vederstyggelige forbrydelse analt samleje, vil blive gjort ansvarlig og sendt i fængsel på livstid".

Sådan lød en paragraf i den nordirske straffelov indtil den 25. oktober 1982.

I samme lov hed det, at alene forsøg på denne forbrydelse kunne koste ti år bag tremmer. Reelt var der tale om en lov imod homoseksualitet i Nordirland, som først blev afskaffet, efter at Jeff Dudgeon i 1981 fik Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols ord for, at loven var i strid med menneskerettighederne.

Mor tog Jeff til lægen

Som 16-årig læste Jeff Dudgeon den amerikanske forfatter James Baldwin, hvis fiktive karakterer kæmpede med personlige sociale, racemæssige og seksuelle problemer. Jeff var nu ikke i tvivl om, at han var homoseksuel. Men hans mor var bekymret og tog ham med til lægen, der konkluderede, at det bare var en fase, han skulle igennem. Med et grin afviste Jeff lægens udlægning.

> Der var kærlighed og respekt. Folk kravlede ud af deres mentale huler

Da han i 1965 var 19 år gammel, tog han et personligt og vigtigt skridt. Han samlede mod til sig og entrerede Belfasts eneste homoklub – The Royal Avenue Bar. Men det var en lidt særlig klub. Den ene halvdel var reserveret døve, og den anden halvdel homoseksuelle mænd. Så det første syn, der mødte Jeff Dudgeon, var døve heteroseksuelle, der på tegnsprog stod og flirtede med hinanden.

Det var her, at Jeff Dudgeons aktivisme begyndte. Det gik op for ham, at han skjulte, hvem han i virkeligheden var.

I 1970 bekendte han overfor sine allernærmeste, at han var homoseksuel. I 1974 sprang han offentligt ud og stiftede *Committee for Homosexual Law Reform in Northern Ireland*.

"Vi red på en bølge i årene 1974-76. Vi dannede grupper og havde affærer. Der var kærlighed og respekt. Folk kravlede ud af deres mentale huler", har Dudgeon siden fortalt journalisten Michael Goldhaber.

Idéen om et retsopgør

I dag er sagen *Dudgeon versus Det Forenede Kongerige* kendt som en historisk milepæl i tvekampen mellem lovgiveres magt og individets rettigheder. Jeff Dudgeon selv kendes som manden, der var med til at sikre, at EU's medlemslande ikke kriminaliserer LGBTI-borgere.

En torsdag aften i juli 1975 afholdt *Committee for Homosexual Law Reform in Northern Ireland* sit første åbne møde. I referatet fra mødet bliver det kortfattet nævnt, at man vil udforske muligheden for at få afprøvet den nordirske antihomolov ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

I de kommende år oplevede Dudgeon og hans venner at blive arresteret og chikaneret af politiet, og deres kampagne mødte religiøs modstand fra den protestantiske prædikant Ian Paisley. Men det gik alligevel fremad.

Et søgsmål blev indgivet, og tre år senere afsagde Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol sin dom. Nordirlands lov var i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og derfor ulovlig. Et år senere, den 25. oktober 1982, vedtog Underhuset i London, at Nordirland skulle rette ind. Det var nu ikke længere ulovligt at være homoseksuel i Nordirland.

Dommen betyder i dag, at det er et krav til kommende EU-lande, at lovgivning, der kriminaliserer homoseksualitet, skal sløjfes. Så sent som i 2003 blev den desuden citeret af den amerikanske højesteret, da denne afkriminaliserede homoseksualitet i samtlige af USA's delstater og territorier.

En dreng kigger ud igennem plasticpresenningen i familiens telt i lejren Bentiu, en af de største FN-lejre for internt fordrevne sydsudanere.

KRIGEN
I VERDENS YNGSTE LAND

For syv år siden fejrede Sydsudan sin uafhængighed. I dag er landet fanget i en menneskeskabt katastrofe. Fotoportræt af et ungt land i knæ.

Foto Peter Bauza

Meget kan forandre sig på bare syv år.

I 2011 stemte sydsudaneserne med overvældende flertal ja til selvstændighed fra Sudan, og ledsaget af jubelscener og en national fejring, som gik kloden rundt, fik verden officielt sit 196. land.

I dag er Sydsudan låst i en brutal borgerkrig. Store dele af landets omtrent 12 millioner indbyggere kæmper foruden overgreb fra de stridende væbnede grupper imod hungersnød og ekstrem sult.

Over flere researchmissioner har Amnesty dokumenteret voldsomme overgreb mod civile fra en række af krigens parter. Drømmen om et stort forenet Sydsudan, der tæller mere end 60 forskellige etniske grupper, er smuldret.

Centralt i den igangværende væbnede konflikt står landets præsident Salva Kiir og hans forhenværende vicepræsident Riek Machar, som efter tidligere at have kæmpet side om side nu står i spidsen for hver sin stridende gruppe. Konflikten imellem de to begyndte med politiske uenigheder i 2013, men eskalerede siden voldsomt, da soldater, loyale overfor hver part, samme år endte i åbne kampe. Herefter spredte den etniske vold sig hurtigt i landet, hvor etnisk betingede konflikter går årtier tilbage, og hvor Kiir og Machar repræsenterer forskellige grupperinger. Flere fredsaftaler er undervejs faldet fra hinden, men en nylig underskrevet våbenhvile fra juni giver en smule håb om, at den væbnede konflikt, som har skabt Afrikas største flygtningekrise, kan være på retur.

For to år siden var Perina nyhedsvært på sydsudanesisk TV. Nu lever hun med sin mand og deres tre drenge og tre piger under teltdugens 15 kvadratmeter i FN-lejren i Wau i den nordvestlige del af landet. I lejren arbejder Perina med at organisere og beskytte kvinderne.

Amnesty-aktivister afdækker forbrydelser

Over en række researchmissioner i Sydsudan og med hjælp fra frivillige aktivister, der online har gennemgået satellitfotos, har Amnesty siden 2013 dokumenteret en række overgreb fra flere af borgerkrigens parter.

Både regeringstropper og væbnede oppositionsgrupper står bag brutale og ustraffede forbrydelser mod civile, såsom seksuel vold, tortur, drab og udsultning af civile ved at forhindre nødvendig og livgivende nødhjælp i at nå frem.

To knægte leger imellem teltdugene i Bentius lange rækker af midlertidige boliger. Privatlivet er begrænset, stress og konflikter er udbredt, og epidemier trives. Om natten forcerer ukendte væbnede mænd ofte lejrens simple pigtrådshegn for at plyndre beboerne.

Når solen går op og ned, åbner og lukker portene til FN-lejren i Wau. Civile forsøger her at opretholde hverdagen med skole, arbejde og besøg på markedet i byen. Antallet af beboere i lejren ses som en indikator for sikkerhedssituationen i området.

Fodboldkampe samler børn og unge omkring solnedgang i Bentiu.

I 2012 fejrede sydsudanesere årsdagen for landets uafhængighed på byens fodboldstadion.

Den FN-beskyttede lejr i Bentiu er en af landets største. Omkring 115.000 mennesker har fundet midlertidig beskyttelse her.

Ud af mudderet laver børnene små figurer til leg.

Et overblik over de etniske grupper i Sydsudan. 64 i alt, ifølge dette kort, der er hængt op på FN-basen i Torit.

Ungdomsmilitser samlet for at forhandle fred. Aldersbestemte kampe har længe været med til at afgøre den sociale lagdeling både internt og imellem militserne. Ofte er den udløsende faktor for kampe imellem militserne kvægtyveri eller kidnapning af kvinder fra rivaliserende stammer.

For to år siden mistede Agan Deng (21) sin mand, der var soldat i regeringshæren. I dag ligger hun med sin tre-årige søn Toch på et hospital drevet af Læger Uden Grænser. Han modtager en blodtransfusion og hjælp mod både underernæring og malaria.

Uddeling af madbilletter på hospitalet i Agok, Abyei.

Væbnede unge mænd på vej hjem til deres landsby nær Pibor i delstaten Boma. Af sikkerhedsgrunde har mange indbyggere anskaffet sig våben. Startprisen for en Kalasjnikov ligger på 250 euro, omtrent det samme som prisen på en ko.

Siden 2013 har krig og fødevaremangel tvunget cirka fire millioner mennesker til at forlade deres hjem. To millioner sydsudanere er flygtet til nabolandene. Mere end syv millioner vurderes at mangle humanitær hjælp. Titusinder er blevet slået ihjel.

Efter i tre måneder at have rejst rundt i Sydsudan for at portrættere både krigen og hverdagen i verdens yngste land, opsummerer fotografen Peter Bauza det således:

"Tegnene på, at hungersnøden truede Sydsudan, havde været der længe. Rivaliserende grupper havde været låst i kamp, og det eneste, som var kommet ud af deres hensynsløse krav på magten, var en generel oplevelse af kaos. Og nu er den her så, den menneskeskabte katastrofe: Borgerkrig, flugt, sygdom og sult. Sådan er det daglige vanvid i Sydsudan."

Soldater fra Rwanda bevogter en FN-flygtningelejr i Torit nær hovedstaden Juba. Også soldater fra Nepal bidrager her til arbejdet med at modtage og beskytte civile tvunget på flugt i kampe mellem Sydsudans officielle hær, SPLA, og oprørsgruppen SPLA-IO.

På afstand følger en underernæret dreng med i distributionen af fødevarer i Hat, Jonglei, et område kontrolleret af oprørsgrupper.

Et hold medarbejdere fra FN's Fødevareprogram ankommer til Hat i staten Jonglei før nedkastningen af basale fødevarer. Omringet af vand og sump har beboere i området ikke modtaget hjælp i mere end tre måneder.

I den traditionelle udhuggede kano stager en yngre kvinde sig ned ad floden efter rent vand til madlavning og vask. Det sumpede terræn har givet indbyggerne her en vis beskyttelse imod angreb fra Sydsudans officielle hær, SPLA.

"Johnny Airdrop", kalder hans kollegaer ham. Han har efterhånden mange års erfaring i at sikre koordinaterne, når flyene fra WFP skal nedkaste ris, bønner, mel og olie.

Lørdag og på vej til messe. Mange af de cirka 9500 indbyggere i oprørskontrollerede Hat er kristne ligesom størstedelen af Sydsudans befolkning. Omkring en tredjedel af landets indbyggere tror på traditionelle afrikanske religioner.

Amnesty: Tre skridt mod større sikkerhed

1. FN's Sikkerhedsråd må gribe til handling for at hjælpe de mange civile, der hver dag lider under konflikten i Sydsudan. Dette skal først og fremmest ske ved at indføre en våbenembargo mod Sydsudan, så alt salg af våben til landet stoppes.
2. Nødhjælpsarbejdere og humanitær assistance skal have adgang til landet, så civile sydsudanesere kan få den mad og hjælp, de har brug for. Næsten halvdelen af befolkningen er underernæret som følge væbnet konflikt og økonomisk krise.
3. Sydsudans ledere skal igangsætte undersøgelser af de mange tvungne forsvindinger, der har fundet sted i landet. Derudover skal de sikre, at alle ulovligt fængslede civile hurtigst muligt bliver løsladt.

Amnesty Internationals mission er at dokumentere og aktionere imod alvorlige krænkelser af menneskerettighederne. Over 100 researchere udarbejder hvert år i dusinvis af rapporter om brud på menneskerettighederne verden rundt. I hvert nummer sætter AMNESTY fokus på en udvalgt rapport.

Research bag blokaden

I marts måned blev tusinder af demonstranter i Gaza mødt med snigskytter, gummikugler og tåregas, da de protesterede helt tæt på hegnet til Israel. Mens omverdenen diskuterede, om volden var berettiget, kunne Amnestys researchere dokumentere tabstal og skader, som indikerede, at der var tale om drab, som kunne være undgået.

Af Jens Munch

"Israel udfører morderiske angreb på demonstrerende palæstinensere ved at lade landets væbnede styrker dræbe og lemlæste demonstranter".

Der blev ikke lagt fingre imellem, da Amnesty International i slutningen af april offentliggjorde sine undersøgelser af følgerne efter de store demonstrationer i Gaza ved grænsen til Israel, der begyndte omtrent fire uger tidligere, den 30. marts, og efterfølgende blev gentaget hver fredag.

"Det israelske militær har dræbt 35 og såret flere end 5.500 andre – nogle med livsændrende skader, der tilsyneladende er påført bevidst. Størstedelen af de dødsfald, som Amnesty har analyseret, er sket efter skud i den øvre del af kroppen – inklusive hovedet og brystkassen. Nogle er blevet skudt bagfra. Øjenvidners beretninger, video og fotografiske beviser tyder på, at mange med forsæt er blevet dræbt eller såret, uden at de udgjorde nogen umiddelbar trussel mod de israelske soldater", lød det fra Amnesty.

Krydstjek af fakta

Amnesty har intet kontor i Gaza, så researchen organiseres blandt andre af Laith Abu Zeyad fra Amnestys afdeling i Jerusalem.

Hvordan sikrer Amnesty International, at researcherne ikke bliver taget ved næsen af organiserede løgne om, hvad der faktisk er foregået?

"Vi benytter os af alle tænkelige metoder og kilder. Vi sammenligner udsagn fra vidner og ofre med opgørelser fra de lokale sundhedsmyndigheder og andre organisationer, som opererer i området. Når sundhedsmyndighederne i Gaza eksempelvis kommer med meget præcise tabstal og redegør for, hvordan folk er blevet dræbt og såret, vurderer vi efterfølgende, om det passer med, hvad andre organisationer oplyser – for eksempel Læger Uden Grænser, FN og Human Rights Watch. Godt nok angiver vi sundhedsmyndighederne som kilde, men oplysningerne er grundigt krydstjekkede", siger Zeyad.

Han fortæller, at Amnesty også benytter sig af eksterne specialister, som kan vurdere bevismateriale. I arbejdet med at afdække volden i Gaza samarbejdede Amnesty med retsmedicinere, som vurderede Amnestys fotodokumentation af demonstranternes sår og skader. På den måde kunne Amnesty i sin rapport konkludere, at en række skader stemte overens med skudsår fra israelske Tavor-højhastighedsrifler, som bruger 5,56 mm militær ammunition. Andre skader stemte overens med 7,62 mm projektiler fra amerikanske M24-Remingtonrifler, der bliver brugt til jagt og af israelske snigskytter. Projektilerne kendetegner sig blandt andet ved, at de udvider sig inde i kroppen på den, der er ramt.

Ingen adgang til Gaza

Et andet og helt afgørende bidrag til dokumentationen er Amnestys egen research. Researcherne bliver efter en grundig proces hyret af Amnestys afdeling i Jerusalem, da de israelske

Foto: Amnesty International

Fra kontoret i Jerusalem organiserer Laith Abu Zeyad Amnestys research i Gaza og på Vestbredden.

Foto: Ritzau Scanpixn

myndigheder ikke tillader, at Amnesty selv arbejder i Gaza.

”Godt nok udgør Gaza sammen med Vestbredden det palæstinensiske selvstyreområde, men reelt bliver området holdt i et jerngreb af Israel. Israel har blokeret Gaza de seneste 11 år og kontrollerer, hvem der bevæger sig ind og ud. Israel begrunder det med, at Amnesty ikke udfører humanitært arbejde. Amnesty kan derfor ikke officielt være til stede i Gaza”, siger Laith Abu Zeyad fra Jerusalem.

Amnesty må derfor ty til lokale researchere. Laith Abu Zeyad er med til at finde, udvælge og ansætte dem, der inde i Gaza skal finde og interviewe de mange kilder, der i sidste ende bidrager til et samlet billede af begivenhederne.

Zeyad beskriver det som et helt klassisk headhunterarbejde. De gode researchere er sjældne og kommer ikke selv og banker på døren og afleverer en uopfordret ansøgning.

”Det er af mange grunde vanskeligt at finde de rigtige folk. Vi kan for eksempel ikke tilbyde jobsikkerhed i form af fast ansættelse. Typisk ansætter vi kun folk en uge ad gangen, fordi vi ganske enkelt ikke ved, hvor meget arbejde der er. Desuden har vi jo ofte brug for dokumentation med meget kort varsel, da det handler om at indsamle vidnesbyrd så hurtigt som muligt, og vi kan naturligvis ikke styre, hvor og hvornår begivenhederne finder sted”.

Og det handler ikke bare om at finde folk, der er modige og arbejdsomme. Researcherne skal kunne lave kritiske interviews og ikke være bange for at krydsforhøre kilderne, selvom de netop har været udsat for traumatiserende hændelser.

Farligt og vanskeligt

Vanskelighederne slutter ikke med ansættelsen af kompetente researchere inde i Gaza. En del af arbejdet som researcher er at være helt tæt på de ofte voldsomme begivenheder. Og så er der risiko for at blive ramt af soldaternes våben. Men også logistik og kultur kan stikke en kæp i hjulet for researchen i Gaza.

Hvad er Gaza?

Gazastriben er et lille palæstinensisk landområde, der ligger langs Middelhavet. Det grænser op til Israel og Egypten og har et areal på omkring 340 kvadratkilometer – lidt mere end Langeland i Danmark. Der bor omkring 1,8 millioner palæstinensere i området. Omkring 40 procent af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen.

TABSTAL I GAZA VED GRÆNSEN TIL ISRAEL

Mindst **35** dræbte

Mindst **5.500** sårede, heraf **592** børn

1.738 ramt af skarp ammunition

115 ramt i brystkassen eller ryggen

18 amputationer

Kilde: Sundhedsministeriet i Gaza, april 2018

”Det er ikke altid, at folk er villige til at blive udspurgt af Amnesty. Ofte ønsker sårede kvinder ikke at lade sig interviewe af en mand, og da slet ikke at fremvise sår og skader. Andre gange er folk ganske enkelt skeptiske overfor, hvorvidt deres oplysninger forbliver anonyme”, siger Zeyad, som også oplister en række praktiske udfordringer:

Researcherne skal bruge kameraer og andet udstyr, når de skal interviewe, og det skal betales. Men det er trægt og nogle gange umuligt at overføre penge til Gaza. Også selve ansættelsesproceduren er vanskelig, fordi potentielle ansatte ikke kan komme til Jerusalem. Derfor foregår jobsamtaler over Skype, når strømforsyningen i Gaza ikke bryder sammen, hvilket den konstant gør, fortæller Zeyad.

Trods udfordringer er han ikke i tvivl om, at researchen har en effekt:

"Der er sager, hvor vi ved, at det har virket. Journalisten Yousef al-Kronz risikerede at få sit andet ben amputeret efter i marts at være blevet alvorligt såret af israelske styrker. Efter vores indsats tillod Israel ham at forlade Gaza for at modtage den rette lægehjælp. Hvad angår Israels overordnede behandling af borgerne i Gaza, så er jeg personligt fuldstændig overbevist om, at vores research gør en forskel. Politikere og vælgere verden rundt bruger vores viden som løftestang. Med rette bruger de os igen og igen som autoritativ kilde”.

aktivisten

NR 3 2018

REDAKTION: KATRINE LAURITSEN

Foto: John Nielsen/Amnesty

Frivillige fra Amnesty og Dansk Kvindesamfund talte med hundredvis af unge på årets Roskilde Festival.

”HVIS MAN IKKE HAR LYST, ER DET VOLDTÆGT”

På sommerens Roskilde Festival var aktivister fra Amnesty rundt på campingområdet for at tale om oplevelser og holdninger til krænkende adfærd. Den indsamlede viden bruger vi til undervisning i folkeskolen og gymnasiet og til at udforme budskaber i vores kommende kampagne om voldtægt og samtykke.

Af Roberto Zacharias

Flokken af veninder sidder under solsejlet og spiser kagemand i den bagende hede, da to frivillige fra Amnesty og Dansk Kvindesamfund træder ind i lejren i Camping Øst og spørger, om de er friske på en snak om krænkende adfærd og samtykke.

”Selvfølgelig. Vil I ikke have et stykke? Vi fejrer, at en af vores veninder fylder 18”, siger Line, der også selv er 18 år.

Hun peger på et par ledige klapstole, og kort efter er alles opmærksomhed rettet mod de to gæster, der er iført ens T-shirts med teksten ”Let's talk about yes!”. De åbner snakken med spørgsmålet om, hvem de synes, der skal tage initiativet til sex.

”Det vil jeg helst selv, for så kan man bedre styre det. Men det er helt klart nemmere med en kæreste, der kender én og kan mærke, om man har lyst eller ikke lyst”, siger Alberte.

Gruppen bliver meget hurtigt enige om, at der både i hverdagen og på Roskilde Festival findes fyre, der opfører sig krænkende og grænseoverskridende.

”Nogle af dem bliver meget kæphøje, når de er sammen, og kommer med kommentarer som ”se hende der – hun har sgu en god røv!”, når man kommer gående alene. Så sidder de og giver karakterer fra et til ti, og det ved jeg, at mange synes, er nederen”, siger Line.

Det får den ene af de to unge mænd i lejren, Benedict, på banen:

"Jeg er flov over mit eget køn nogle gange. Jeg kan godt sætte mig ind i, at det må være grænseoverskridende at blive råbt ad. Jeg tror, det er fordi, de ikke rigtigt tør at kontakte piger, at de gør det".

Glade for spørgsmålet

Vennerne bliver spurgt, om de oplever krænkende adfærd på festivalen, og hvordan de reagerer.

"Når man står tæt sammen med mange mennesker og danser til en koncert, er der tit nogle, der rører ved én, og det er meget ubehageligt. Så siger jeg "er du sød at lade være med det" og går væk med det samme. Og der er det rart at vide, at der altid er en gruppe venner i nærheden, som står klar til at hjælpe. Vi har et specielt tegn, som vi viser til de andre, hvis der er en, der er for påtrængende. Og det virker!", siger Andrea.

Alle omkring bordet har nemt ved at definere, hvad samtykke egentlig betyder.

"Det er, når man siger ja til sex – enten med ord eller handling", lyder det kort og godt fra Andrea. Da snakken falder på, hvornår der er tale om voldtægt, bliver det mere diffust.

"Hvis man ikke har lyst og bliver tvunget til sex, er det voldtægt. Men det er svært, for man kan godt have sendt nogle signaler, der kunne misforstås", siger Alberte.

Benedict ryster på hovedet.

Foto: John Nielsen/Amnesty

18-årige Line (t.h.): "Fedt, at I sætter fokus på det her, for det er lidt tabu".

"Forkerte signaler eller ej. Hvis man gør noget, der går imod den andens vilje, så er det voldtægt", siger han, og bliver mødt af en masse stille nik.

"Det er så fedt, at I sætter fokus på det her, for det er lidt tabu. Selv om man går rundt og hygger sig, og alle er glade, ligger det altid en smule i baghovedet, at man skal passe på", siger Line.

Læs signalerne eller spørg!

Lidt længere nede ad samme campingsti nyder tre af festivalens internationale gæster – irske Graham og nordmændene Barbro og Per Inge – dagens første øl og den varme formiddagssol foran deres telt. De vil også rigtig gerne tale med Amnestys frivillige – ikke mindst 33-årige Barbro, der havde sin Roskildedebut som 15-årig, hvor en flok ældre venner passede på hende. Det behøver hun ikke længere, men det er ikke slut med ubehagelige oplevelser.

"Jeg kan godt lide at solbade topløs, og på stranden giver det ingen problemer. Men her fester og drikker folk, og i deres berusede tilstand tænker nogle af dem helt sikkert, at hende der må da være klar til sex, når hun sidder der med bare bryster. For nogle år siden var der en fyr, der blev ved at komme forbi vores lejr for at glo. Det irriterede mig, så jeg bad jeg ham om at smutte.", siger Barbro.

Ifølge hende er det nemt at definere, hvad voldtægt er:

"Det er, når du forlyster dig med en anden person for din egen nydelses skyld og ignorerer vedkommendes reaktion – eller at du har sex med én, der simpelthen ikke er i stand til at sige nej".

Per Inge er enig:

"Ja, en meget fuld pige kan ikke udtrykke, hvad hun har lyst til."

Han mener, at de fleste personer kan finde ud af at aflæse andre menneskers signaler, og at det handler om at spørge, hvis man er det mindste i tvivl om, hvorvidt den anden har lyst eller ej. Det giver Barbro ham ret i:

"Helt enig. Når jeg vil have sex, er det meget tydeligt. Så kysser jeg tilbage og viser, at jeg er med. Der skal to til en tango", siger hun og smiler.

Foto: John Nielsen/Amnesty

Norske Per Inge (t.v.): "En meget fuld pige kan ikke udtrykke, hvad hun har lyst til."

ROSKILDE FESTIVAL

NY KAMPAGNE OM VOLDTÆGT OG SAMTYKKE

I Amnesty er vi lige nu i gang med research om den danske voldtægtslovgivning og gennemfører interviews med voldtægtsoverlevere, statsadvokater, rigsadvokaten, politiet, bistandsadvokater og jurister. Desuden har vi igangsat en kvantitativ undersøgelse af henlagte sager og afgjorte domme fra 2017. Resultaterne bliver offentliggjort i det nye år, hvor vi også skyder vores kampagne om emnet i gang.

Samarbejdet mellem Amnesty og Roskilde Festival udsprang af festivalens ønske om at sætte mere fokus på seksuelle krænkelser gennem indsamling af viden og dialog. Målet er at skabe positiv forandring både på og udenfor festivalen, især i forhold til unge mennesker.

Næsten 40 frivillige fra Amnesty og Dansk Kvindesamfund snakkede med hundredvis af unge om samtykke og voldtægt. Den indsamlede viden skal Amnesty blandt andet bruge til at målrette en undervisningsindsats i folkeskolen og gymnasiet i forhold til samtykke og voldtægt samt en kampagne.

KULTUR
Amnesty anbefaler

STAND-UP:

HANNAH GADSBY: NANETTE

Den australske komiker Hannah Gadsby sammensætter punchlines med personlige afsløringer om køn, seksualitet og barndommens tumult.

Kan ses på Netflix.

Foto: Alan Moyle

Fotoudstilling:

SYRISKE HVERDAGE PÅ SAMSØ

Udstillingen 'Efter flugten: Syriske hverdage på Samsø' giver 'flygtningekrisen' en række ansigter og beretter om de følelser og fremtidsplaner, der opstår, når flygtninge skal opbygge et nyt hjem i Danmark. **Kan opleves på Moesgaard Museum fra 29. september til 30. december 2018.**

BOG:

BORN A CRIME

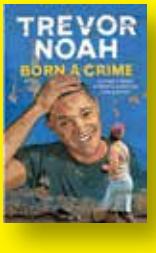

I "Born A Crime" fortæller komiker Trevor Noah om sin opvækst i Sydafrika i årene efter apartheid. Bogen behandler politik, race og identitet både humoristisk og vedkommende. **Kan købes på nettet og hos boghandleren.**

T-SHIRT 300 KR.

Køb den på shop.amnesty.dk

I LÆRE SOM AKTIVISTER

I stedet for at holde sommerferie mødtes 45 unge aktivister fra de nordiske lande til Amnestys Nordic Youth Conference, der i år fandt sted i Danmark. Youth-aktivisterne fejrede 70års-jubilæet for Verdenserklæringen om Menneskerettigheder og de mange modige mennesker, der verden over tager kampen op imod uretfærdighed.

Deltagerne kom fra både Island, Færøerne, Norge, Sverige, Finland og Danmark. De blev undervist i menneskerettighedssituationen i Saudi-Arabien og Bahrain og aktionerede for tre menneskerettighedsforkæmpere, som sidder fængslet i Saudi-Arabien for at kæmpe for kvinders ret til at køre bil.

Aktion ved ambassaden

I løbet af konferencen fik de unge aktivister besøg af menneskerettighedsforkæmperne Maryam Al-Khawaja, Yukka Shahin og Najmo Cumar Fiyasko, som fortalte om deres aktivisme, og om hvordan de bruger aktivistiske redskaber på vidt forskellige måder til at kæmpe for deres egne og andres rettigheder.

Youth-aktivisterne faciliterede selv en skillshare-café, hvor de delte erfaringer og blev trænet i at gennemføre aktioner og anvende sociale og traditionelle medier.

Konferencen kulminerede i en aktion i København, hvor det lykkedes deltagerne at råbe den saudiske ambassade op. Ambassadens sekretær tog imod de mange underskrifter, som aktivisterne havde samlet ind på Kultorvet i København. Det var en inspirerende uge fyldt med engagement, energi og, ikke mindst, passion og lidenskab for menneskerettigheder.

Foto: Emilia Heramb-Gunnarson

DET KAN DU GØRE...

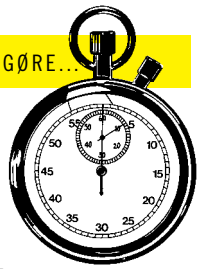

PÅ 5 MINUTTER:

Støt vores arbejde for LGBTI-rettigheder ved at købe årets pride-t-shirt lavet i samarbejde med WonHundred og Scoop Models. Tjek **wonhundred.com**

PÅ TO-TRE TIMER:

Bliv indsamler for Amnesty søndag den 9/12 og vær med til at tjene penge til vores arbejde for menneskerettighederne. Se **amnesty.dk/landsindsamling**

PÅ ÉN DAG:

Meld dig som koordinator for vores landsindsamling den 9/12 og tag imod indsamlerne, når de kommer for at aflevere deres fyldte bøtter. Læs mere på **amnesty.dk/indsamlingskoordinator**

Skriv til **aktivservice@amnesty.dk**, hvis du vil høre mere om aktivisme i Amnesty.

Find os på:

PRIDE MOD HOMOFOBISK LOVGIVNING

Lørdag den 18. august snoede Copenhagen Pride Paraden sig gennem Københavns gader, og Amnesty deltog med bannere, flag og klistermærker printet med budskabet: LOVE IS NOT A CRIME.

I år satte vi fokus på kriminalisering af LGBTI-personer verden over. I alt 78 lande i verden straffer homoseksualitet og såkaldt 'homoseksuel propaganda' med alt fra bøder til fængselsstraf og dødsstraf.

I otte lande, herunder Iran, Sudan og Saudi-Arabien, er der dødsstraf for at have sex med en person af samme køn. Lande som Tjetjenien og Uganda er berygtede for deres systematiske forfølgelse af LGBTI-personer, men også her i Europa er der stadig problemer. For eksempel har Litauen en lov, der forbyder såkaldt "homoseksuel propaganda til børn" med argumentet, at det er "et angreb på traditionelle familieværdier". Loven bruges for eksempel til at forhindre LGBTI-organisationer i at udføre oplysningsarbejde.

Sammen med tøjfirmaet WonHundred og Scoop Models lancerede vi op til priden en t-shirt med LOVE IS NOT A CRIME-slogannet, som alle paradedeltagere havde på. Alt overskuddet af salg af t-shirten går til vores arbejde for LGBTI-personer.

Foto: Kenneth Spohr

Årets pride-t-shirt kan købes på wonhundred.com.

"Jeg har aldrig forladt Amnesty, og Amnesty har aldrig forladt mig"

AMNESTY ER MEGET BETYDNINGSFULD

Ingrid Pedersen har skrevet Amnesty i sit testamente

"Amnesty har altid været en del af mit liv. Jeg blev medlem i 1972, da jeg gik i gymnasiet og Amnesty har været med til at danne mig og min opfattelse af verden. De udretter virkelig store ting for mennesker, og derfor føler jeg, at mine penge er godt anbragt her.

Jeg regner selvfølgelig med at blive 120 år og har sikkert brugt alle mine penge selv, men skulle der ligge lidt på kistebunden, så er det rart selv at have besluttet, hvad der skal ske med dem."

Overvejer du også at efterlade en gave til Amnesty i dit testamente, så kan du få mere information på **amnesty.dk/arv**

Du kan også ringe 33 45 65 58 eller skrive til **arv@amnesty.dk**

AMNESTY INTERNATIONAL